

teekäija

A P R I L L

04.2017
hind 3 €
www.teek.ee

KRISTLIK AJAKIRI
AASTAST 1904

**MARIT JA ILMAR ROOSIMAA –
peret ja usku peab hoidma**

Evangelismi pädevuse
ja tulisuse test

Kristlikud väärtused
orientatsiooni kaotanud
maailmas

Jüngriks olemise
taastatud kunst

EESTI EKB KOGUDUSTE LIIT

kutsub

KRISTLIK SUVEFESTIVAL

♥...järgi?

Kohila, 7.-9. juuli 2017

Piiblitunnid
ja sõnum –
Aaron Jen
Erki Tamm
Viljar Liht
Allar Känd

Laulge kaasa –
kristlik lauluvara

Iisraelist Keshetiga

Misjonikoor

Laste linnalaager

Hannes ja Co

Noorteõhtu

Mosaiik koguduse
gospelkoor

Orienteerumis-
võistlus

The Ilves Sisters

Lähem info >

6–9 Seda soovitan abielupaaridele: kui vähegi tervist on ja jalad kannatavad, siis ärge vaadake öhtuti televiisorit, ärge olge internetis, nutiseadmed lülitage juba kell 21 välja ja suhelge omavahel ning minge jalutama. Siis on parem uni, tervis ja tervem närvisüsteem. Hoidke oma füüsis ja suhted korras – see on Jumalale meelepärane! Foto: Marta Roosimaa

16–17 Piiblist me ei leia väljendeid „jõulud” või „lihavõtted”? Küll aga loeme paasapühast, nelipühast, lehtmajadepühast. Need on kolm seitsmest Issanda poolt Iisraeli rahvale seatud pühast (3Ms 23). Eelkõige olid need kokkutulekud mõeldud, tähistamaks imelisi sündmusi Jumala rahva ajaloos. Foto: Peeter Vösu

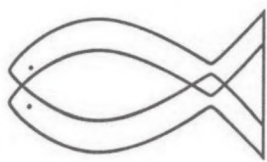

27 Kristlasnoorte elus on Piiblipäevad olnud läbi 39 aasta oodatuim suursündmus. On palju neid inimesi, kes on kogenud seal Jumalat erilisel viisil, saanud päästetud ja võtnud oma elus uue kursi. Noortele on tähtsad ühisüritused – festivalid, laagrid – ja need keskkonnad, mis suunavad end rohkem avama, Jumalat otsima ning teda isiklikult vastu võtma.

SISUKORD

- Esikaas. Marit ja Ilmar Roosimaa.
Foto: Marta Roosimaa
- Tagakaas. Piiblipäevade Tartu.
Foto: Lauri Jürgenson

- 2** Suvefestival Kohilas
- 4** Koguduse pastori ametikoha täitmisega seotud põhimõtteid
- 5** Ülestõusmine ületab iga arengu [Ermo Jürma](#)
- 6** Marit ja Ilmar Roosimaa – peret ja usku peab hoidma [Laura Jõgar](#)
- 10** Kristlikud väärtused orientatsiooni kaotanud maailmas I [Andres Saumets](#)
- 12** Jüngriks olemine IV. Taastatud kunst [Joosep Tammo](#), [Erki Tamm](#)
- 13** Liiga palju [Laura Jõgar](#)
- 13** Gruusia kutsub [Erki Tamm](#)
- 13** Misjonär Johann Theron
- 14** Haapsalus peeti Väärtuste päeva [Eerik Rahkema](#)
- 16** Piiblipühad ja nende tähendus tänapäeva kristlastele [Anu Tomusk](#)
- 18** Radikaalse reformatsiooni kannumurdjate pärand 4 [Andres Saumets](#)
- 20** Läänemaa kutse kool, Inspireeriv ülistus
- 21** Jeesus tervendab ka täna [Merle Arredondo](#), [Maria Lepmaa](#)
- 22** Evangelismi pädevuse ja tulisuse test
- 23** Seminari kevadkonverents „Innovaatiline kogudus”
- 24** Vastab Karita Kibuspuu
- 24** Loe Piibel aastaga läbi [Aime Järv](#)
- 25** EKB Liidu aastakonverentsi kava
- 25** Algab Mähe koguduse ehitus
- 25** Mis on jüngriks olemise tingimus? Ristsõna
- 26** „Seminari pühapäev” EKB Liidu kogudustes
- 27** „Elu parimas vormis” [Jakob Gill](#)
- 28** PP 2017 kava

Koguduse pastori ametikoha täitmisega seotud põhimõtteid

Kuna mitmed pastorid on teatanud, et nad ei kandideeri järgmiseks ametiajaks, on kogudused alustanud uute töötajate otsimist. See on koguduste jaoks suur väljakutse. Seda protsessi on tähtis juhtida läbimõeldult, avatult ja palves Jumala lahendusi otsivas vaimses. Alljärgnevalt esitab Teekäija Eesti EKB Koguduste Liidu vanematekogu poolt 9. septembril 2008 vastu võetud suunised.

Iga koguduse iseseisvust ning eripalgelisust tunnustava koguduste liiduna oleme aegade jooksul kasvanud veendumuses, et kohaliku koguduse juhtimise ja tuleviku kujundamisega seotud küsimustes on üldjuhul kutsutud vaimulikku vastutust kandma kohapealsed juhid ehk „koguduse vanemad“, kellele Paulus on öelnud: „Seepärast pange tähele iseennast ja kogu karja, kelle ülevaatajaks Püha Vaim on teid pannud, et te karjastena hoiaksite Jumala kogudust, mille ta on saanud iseenese vere läbi“ (Ap 20:28). Sarnaselt Paulusele tunnetame aga meiegi ühiselt valitud kogudustevahelise koostöö ülevaatajatena oma rolli. Peame väga oluliseks, et nendes küsimustes otsiksid nii kohaliku koguduse juhid, terve kogudus ja samuti liidu juhtkond Kristuse meelt ja Püha Vaimu juhtimist, kuid ei unustaks astuda usus praktilisi samme.

1. Vastavalt kohapealsele vajadusele Eesti EKB Koguduste Liidu kogudus algatab uue pastori leidmise protsessi iseseisvalt omaenda kogudusliku otsustuskorra kohaselt.
2. Kui kogudusel on hetkel ametisolev pastor, kes kavatseb ametist lahkuda, siis peab viimane korrektselt vormistama ja allkirjastama isikliku avalduse koguduse juhatusele või üldkoosolekule. Avalduses teatab ta oma pastorina teenimise lõpetamisest alates kindlast kuupäevast, mille koguduse juhatus ka kinnitab.
3. Seejärel kuulutab kogudus oma pastori ametikoha kokkulepitud kuupäevast vakantseks ja asub otsima

uut sobivat kandidaati, teavitades sellest ka liidu juhtkonda.

4. Kui pastorit otsiv kogudus otsustab paluda karjase leidmiseks liidult abi, siis tuleb liidu juhatusele lisaks pastorisoovile teatada ka koguduse võimalustest, mida ollakse valmis võimaliku pastori leidmisel ja kogudusse tööle asumisel omalt poolt pakkuma (seda võiks silmas pidada ka siis, kui ilma liidu vahendusest tegutsetakse).

Selles võiks olla märgitud:

- palga suurus (täiskohaga koguduses töötades võiks soovituslik töötasu olla võrreldav kooliõpetaja keskmise palgaga, mis oli 2016. aastal 950 €);
- elamisvõimalused (millist elamispiinda ja millistel tingimustel peab kogudus võimalikuks tööle asuvale pastorile ja tema perekonnale pakkuda);
- konkreetsed töötingimused ja -vahendid (näiteks võimalik osakoormusega tööaeg, olemasolevad või planeeritavad tööruumid, arvutiside, ametitelefon, liikumisvahend jmt).

Selline teave lihtsustaks liidu juhtkonnal omalt poolt võimalike kandidaatidega lävimist ning viimastel ka isiklikku elu- ja/või töökohavahetuse kaalumist.

Koguduste liidu juhatus arutab seejärel läbi koguduse avalduse. Arvestades liidu juhatuse käsutuses oleva

informatsiooniga (õppivate) tuleviku-töötajate kohta või ka omades teavet kohavahetust vajavate pastorite või muudel põhjustel vabade töötajate kohta, annab liidu juhatus sellest teada pastorit otsivale kogudusele.

Väiksemad lähikonna kogudused võiksid vajadusel koostööd teha, et leida, kutsuda ja palgata mitme koguduse peale üks täis- või osakoormusega pastor. Vastasel juhul võib kaasajal osutada raskeks töötajaja leidmine, kuna inimesed on seotud töö- ja laenukohustustega. Väiksemasse paika elama- ja tööleasumine pole tänapäeval kogudusepoolse abita kerge. Vaimulikku vastutust kandvate töötajate majanduslik toetamine on piibellik nõue: „Tööline on väärt oma palka“ (1Tm 5:17–18).

Kuigi kogudus sõlmib pastoriga töölepingu ja on juriidiliseks tööandjaks, on liidu eelarvest võimalik toetada Pastorite Fondi vahenditest pastorit lühiajaliselt. Eriti oluline on see teise töökoha kaotamisel või teenimispaiga vahetamisel. Samuti on liidu ühistest vahenditest võimalik pastorikandidaadi leidmisel pakkuda sekundaarset toetust, näiteks otsima stipendiume töötavatele pastoritele vaimulikku enesetäienduseks või seminaris õppimiseks, vaimulike töötajate motiveerimist läbi laagrite, seminaride, nõustamise jne.

Kõik eeltoodud ja muudki tõstatavad küsimused pastori leidmise protsessis ning koguduse ja liidu (juhtkonna) vahelises suhtlemises peavad lahendusi saama omavahelises Püha Vaimu juhtimise järgimises ja palvemees. ■

teekäija

www.teek.ee

4/2017 (285)

ISSN 1736-1605

Eesti Evangeeliumi Kristlaste ja
Baptistide Koguduste Liidu väljaanne**Peatoimetaja:** Ermo Jürma

Tel 56220045

e-post: ermo@teek.ee

Toimetusrühm:Märt Saar, Toivo Tänavsuu,
Leho Paldre, Hele-Maria Taimla**Keeletoimetaja:** Tiiu Palm**Toimetuse aadress:**Koskla 18, 10615 Tallinn
Tel 6700698**Trükk:** AS Rebellis**Kujundaja:** Päivi Palts**TELLIMINE**

- Teekäija kodulehelt: www.teek.ee
- pangaülekandega: Eesti EKBK Liit, Swedbank
EE732200001120064572
(selgitusse: oma nimi ja aadress, kuhu ajakirja tellitakse)
- EEKBL kantselei: tel 6700698
- koguduste kaudu

Tellimishinnad:

1 aasta (11 numbrit):	25 €
poolaasta (6 numbrit):	14 €
pastori- ja sõbratellimus:	20 €
Skandinaavia, Euroopa:	45 €
Kanada, USA:	60 €

Reklaamihinnad:

	1 lk	½ lk	¼ lk
4 värvi	64 €	42 €	25 €
2 värvi	38 €	22 €	13 €
1 värv	25 €	16 €	10 €

ÜLESTÕUSMINE ÜLETAB IGA ARENGU

■ Ermo Jürma, peatoimetaja

Ülestõusmine on üleminek uude, sõnul kirjeldamatusse ellu.

Pärast Newtonit arvati, et füüsikas polegi enam midagi erilist avastada, kõik oluline olevatki juba selge, olemasolevat saab veel ainult viimistleda. Siis avastas Einstein relatiivsusteooria ja maailmapilt muutus fundamentaalselt.

Vanast Testamendist loeme, et Süüria kuningas oli kord rahutu, kuna Samaaria kuningas nägi ette tema vägede liikumist. Ta kahtlustas omade keskel reetureid, kuid talle anti vastus: „... prohvet Eliisa, kes on Iisraelis, annab Iisraeli kuningale teada ka need sõnad, mis sa räägid oma magamiskambris” (2Kn 6:12). Kunagi on olnud täiesti arusaamatud Piibli väljendid, kuidas võiks „kivid kisendada” (Lk 19:40) ja „inimesed peavad kohtupäeval aru andma igast tühjast sõnast, mis nad on rääkinud” (Mt 12:36).

Täna võime näha olümpiamängude otseülekannet maakera teiselt poolelt, filme järelvaadata meile sobival ajal ja Facebooki kord midagi ülespandut ära kustutada on kõrgem kunst. „Väikesed kivikesed” kisendavad kõrvus nii, et kuulmine nürineb. Areng on muljetavaldav.

Jeesuse tulekuga sündis Jumala päästeloos suurim muutus. Jeesus võis jutlustada: „...muistsele põlvele on öeldud ... Aga mina ütlen teile...” (Mt 5). Tema imetegude kohta öeldi: „Veel ilmaski pole kuuldud, et keegi oleks avanud pimedalt sündinu silmad” (Jh 9:32). Tagantjärele mõisteti, et tema

isikus läksid täide sajad sajanditetagused prohvetlikud ettekuulutused. Kuid tema ülestõusmine ületas kõik. See kinnitas, et tema ongi Jumala poolt saadetud Päästja.

Uus Testament kirjeldab Jeesuse ülestõusmist kui ajaloolist fakti, millega sai alguse ristiusk. Sündmus ise leidis aset inimlike vaatlusteta. ETV filmigrupp poleks tollest hommikust ilmselt midagi jäädvustanud, sest taevane valgustugevus oleks kaamera fotosilma läbi kõrvetanud. Ülestõusmist ei kirjeldata maisesse ihusse tagasipöördumisena (elustamisena). Palju enam on see üleminek uude, sõnul kirjeldamatusse ellu.

Küsimus surnuist ülestõusmise võimalikkusest sõltub viimsena sellest, kas toimuda tohiks vaid see, mida inimtunnetus suudab juba täiesti ja tervelt haarata. Ülestõusmisusk aga ei tekkinud seeläbi, et suudeti tõestada, et haud oli tühi. Jüngerite tunnistuse aluseks olid reaalsed kohtumised ülestõusnud Jeesusega. Kaalukas oli nende tunnistajate hulk, kes nägid ülestõusnud Issandat.

Ülestõusmine on kuulutamise teema. Ülestõusmist tähistame imena ja samas on meil sellele õnnistusele ligipääs. Jeesuse ülestõusmine on lõpu-aegse üldise ülestõusmise avaakord, mis võimaldab kord täiuse. Jeesuse ülestõusmine määratleb kristlaste elu juba nüüd. ■

Aeg-ajalt võtab Roosimaade pere end kokku ja läheb ateljeesse perepilti tegema: Ilmar, Helina, Marta, Hanna, Lisete, Marit. Foto: Erakogu

MARIT ja ILMAR ROOSIMAA – peret ja usku peab hoidma

■ Laura Jõgar, Tartu Salemi kogudus

Hambaarst Ilmar (44) ja arst, kuid 15 aastat koduperenaine Marit (43) Roosimaa on Tartu Kolgata Baptistikoguduse liikmed ja töötajad. Nende peres on neli last ja nemadki käivad samas koguduses.

Millistes kogudustes olete tegevad olnud?

Ilmar: Lapsena käisin Rakvere Karmeli koguduses. 18aastaselt tulin Tartusse õppima ja liitusin Kolgata kogudusega. Vahepeal Helsingis õppides käisin 3 aastat Filadelfia-nimelises rootsikeelses nelipühikirikus. Pärast seda sai Tartu Annelinna Koguduses oldud ligi 20 aastat ning nüüd olen jälle Kolgatal tagasi.

Marit: Mind ristiti 16aastaselt ning minust sai Suigu koguduse liige. Kui läksin Tartusse ülikooli õppima, siis käisin Kolgatal ja pärast abiellumist liitusin Annelinna kogudusega.

Kuidas tulite usule?

Ilmar: Käisin väikesest peale koos vanematega kirikus. Minu vanemad olid Rakvere Karmeli koguduse liikmed ja isa oli seal pastor. Elasime sealsamas kirikumajas väikeses korteris. Nii olin hästi kursis kõigega, mis igapäevaselt kiriku seinte vahel toimus. Mingil hetkel jõudsin arusaamisele, et tuleb ka isiklik otsus Jumala kasuks vastu võtta. See sai tehtud 10aastaselt. Minu unistus oli päästetud saada just sünnipäeval. Olin vanematele sellest rääkinud ja kui sünnipäevahommikul mind üles oli lauldud ning kingitused kätte antud, küsis isa: „Kas sa sooviksid nüüd oma

elu Jeesusele anda?” Millegipärast tuli mulle ootamatult peale hirmus argusehoog ja ma vastasin, et ma pole selleks veel valmis. Terve päev mõtlesin sellele. Tuli õhtu, mindi magama. Isa oli aga kantseleis ületunde tegemas – kogudusetöö nõudis oma osa. Pärast südaööd läksin tema juurde ja ütlesin, et nüüd ma olen valmis, ja siis tegime koos päästepalve. Ma ei saanud sünnipäeval Jumala lapseks, nagu olin unistanud, vaid järgmisel päeval, kuid see ei ole suur õnnetus, olin ju ikkagi alles päris noor. Siit moraali: ärge hiljaks jääge! Pärast oma otsust olin kolm päeva nagu seitsmendas taevas. Selline

emotsioon oli vastus ja kinnitus Jumalalt, mis on mulle olnud julgustuseks keerukamatel eluperioodidel. Ristitud sain mitu aastat hiljem, 18aastaselt.

Usus püsimisele aitas päris palju kaasa see, et Rakvere koguduses tegeleti noortega. Meelis Etti kogus põhikooli- ja keskkooliealisi poisid kokku ja tegi meile poisteklubi, kus koos Piiblil uurisime. Tema eeskujul olen minagi Annelinnas poisteklubi korraldanud.

Veel aitavad usus püsida kohtumised Jumalaga. Üks neist juhtus Rakveres keskkooli ajal. Olin oma sõbra Kaido Soomiga teel kodu poole. Päike paistis. Mõtlesime minna otse üle linnuse Vallimäe. Järsku tunnen südames selget hoiatust: „Mitte siit, minge ringiga!” Mina aga kartsin sellest sõbrale mainida – kes teab, mis minust arvama hakkab. Nii sammusime suunda muutmata edasi. Mõnesaja meetri pärast tuli meile vastu kamp tõmmusid noormehe, kes meile kolki andsid, rahakotid ära võtsid ja soovitasid miilitsasse mitte teatada. Olin saanud väärtusliku kogemuse Jumala hääle tundmaõppimisel.

Marit: Mina olen ka pärit kristlikust perest ja juba lapsest saati käisin koos vanematega jumalateenistustel, aga umbes 7aastaselt hakkas mind vaevama mõte, et peaksin tegema ka selle isikliku otsuse. Olin teenistustel kuulnud, kuidas inimesi kutsutakse eestpalvele ja Jeesust oma südamesse vastu võtma. Ma mõtlesin aeg-ajalt sellele ja igatsesin päästetud saada. Olin aga küllaltki arg ning ei julgenud kirikus evangelisatsioonil jumalateenistusel eestpalvele minna, kui kutsuti. Ükskord olin koos oma vanaemaga kodus ja kurtsin talle, et tahaksin ka päästetud saada, aga ma ei tea, kuidas seda teha. Vanaema pakkus välja, et kui vanemad töölt koju tulevad, siis räägiksime nendega ja siis saaksin koos nendega palvetada. Mina aga vastasin, et ma ei taha oodata, vaid tahan kohe päästetud saada. Vanaema kiitis selle mõtte heaks, ütles palvesõnad ette ja mina kordasin järele. Nii ma saingi päästetud. Kripeldus ja rahunus kadusid südamest ning asendusid rahu, rõõmu ja vabadusega. Selle otsuse najal ongi mu usu elu püsinud. Ristitud sain 16aastaselt ja liitusin Suigu kogudusega.

Kuidas te Jumalat teenite?

Ilmar: Aitame kaasa Tartu Kolgata koguduses. Osaleme muusikatöös: laulame mõnedes ansamblites ja pro-

jektikooris, õpetame lastele laule, mina olen aeg-ajalt klaveri taga. Kolgatal on juuniorite grupp, kus käivad 10–15aastased lapsed. Seal aitame kaasa: Marit toimetab tavaliselt köögis ja mina aitan juuniorite juhti Koit Langi mängude korraldamisel ja tunniteema läbiviimisel. Mõned korrad aastas teeme koos abilistega ka pühapäevast kirikukohvikut. Lisaks saan kaasa teenida rootsi keele tõlgina. Rootsi keel on üks minu hobidest. Aeg-ajalt käib Eestit külas-

tamas grupp kristlasi Rootsist Alunda kogudusest. Nende pastorit olen ma palju tõlkinud Elvas, Antslas, Otepääl ja mujalgi. Veel toetame võimalust mööda misjonitööd. Meie suuremad lapsed osalevad noortetöös ja aitavad kaasa ka Kolgata lastepäevade korraldamisel.

Marit: Vajadust mööda aitame Kõrveküla kooli noori Kolgata noortekatele transportida. Vahepeal tuli seda teha lausa kahe autoga, sest ühte ei mah-

▲ Isokern-korstna ehitamine pole väga keeruline. Seda võib hambaarstki proovida. Aasta 2012. Foto: Marit Roosimaa

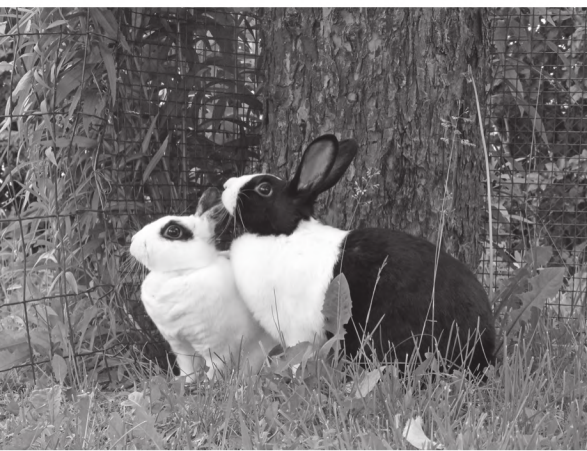

▲ Karge vesi meeldib Ilmarile juba viis viimast aastat. Ka 30 miinuskraadiga on talisuplus võimalik. Foto: Marit Roosimaa

tunud kõik ära. Meie tütre Hanna ja Marta kutsusid oma klassikaaslaste ning koolikaaslaste noortekatele.

Ilmar, kust tuli sul mõte rääkida oma lastega rootsi keeles?

See sai alguse 18 aastat tagasi, kui meie kõige vanem tütar Helina oli aastane. Kui ma Soomes õppisin, siis käisin seal rootsikeelses koguduses, sest mind oli juba varem rootsi keel huvitanud. Jälle Eestis olles hakkas rootsi keel rooste minema. Tuli mõte, et hakkan lastega rääkima rootsi keeles. Siis ei unusta ma seda ise ära ja lapsed saavad tasuta ja

▲ Meie koduloomad Kāpik ja Krōmpsik söövad lisaks juhtmetele ka heina. Foto: Marta Roosimaa

kerge vaevaga ühe võõrkeele selgeks. Hakkasime rootsikeelseid raamatuid lugema. Vaatasime rootsikeelset televisiooni. Rääkisime lastega praktiliselt ainult rootsi keeles. Kuna tegemist pole mu emakeelega, ei oska ma seda perfektelt. Vaja on juurde õppida. Ka väsitab pidevalt võõrkeeles rääkimine. Kiusatus on olnud pooleli jätta. Nüüdseks on lapsed 1,5keelsed. Kord aastas käime perega Rootsis, külastame seal Alunda kogudust ja osaleme nende suvelaagris. Siiani on meil õhtuti rootsi keele tunnid. Loeme harilikult mõnda rootsikeelset vaimulikku raamatut. Paar korda aastas loeme ka Lastepiibli läbi. See on vaimulikus mõttes kasuks, pere on koos ja saab mitmeid olulisi teemasid arutada. Teeme ka ühise õhtupalve ning samas toimub keeleõpe. Mitu head asja koos.

Marit, kas nendel õhtustel koosviibimistel räägid sina ka rootsi keeles?

Jaa, muidugi. See on ju rootsi keele tund. See on huvitav, kuidas keel hakkab külge. Alguses ei saanud ma sõnagi aru, aga siis kuulasin ja küsisin, mida miski tähendab, ning hakkasin vaikselt aru saama. Kui lapsed väiksed olid, rääkis Ilmar nendega muidugi ka lihtsamat sõnavara kasutades. Mingil hetkel hakkasin siis ise ka sõnu ritta seadma. Lastega oli naljakas see, et kui mina nendega vahel rootsi keeles rääkis, siis ütlesid nad: „Emme, ära räägi issi häälega!“

Kummas keeles lapsed esimesena rääkima hakkasid?

Ilmar: Ikka eesti keeles. Nende keelekuulmisest moodustab rootsi keel maksimaalselt 20%. Kuid ka nii on võimalik keelt õppida. Võib öelda, et meie eksperiment on tulemusi andnud. Helina, meie vanem tütar, õpib hetkel Rootsis gümnaasiumis vahetusõpilaseks. Eestlased käisid sealses koguduses külas ja Helina oli tõlgiks. Minu rõõmuks käib tütar isa järgedes.

Kuidas te kohtusite?

Ilmar: Esimene kord oli Kolgata palvel. Kord nägin seal uut tütarlast, kes kohe mulle silma jäi. Tahtsin temaga

tuttavaks saada. Siis sattusime kokku ülikooli anatoomikumis. Seal me – hambaarsti tudeng ja arstitudeng – vestlesime esimest korda. Hiljem trehvasime ülikooli raamatukogus. Vähehaaval muutusid meie suhtlus tihedamaks ja jutud pikemaks. Laulsime koos ka Kolgata koguduse noortekooris.

Marit: Kuna telefone meil polnud, käisime koos Tartus Laial tänaval asunud telefonikeskjaamas kodustele helistamas. Sinna, botaanikaiaia kõrval olevasse majja, oli parasjagu pikk maa, jõudsimme omavahel toredasti suhelda. Niimoodi meie suhe vaikselt arenes. Seda aeglustas aga Ilmari siirdumine Soome õppima.

Ilmar: Meie suhe oli toona üsna habras. Olime pigem lihtsalt sõbrad. Jäime kirjavahetusse. Noorematele lugejatele selgituseks: mobiiltelefone tol ajal ei olnud. Snapchat'i, Facebooki ja Skipe'i ka mitte. Suhtlesime teineteisega 1–2 korda kuus ja suhe jäi ikkagi püsima. Polnud vaja pidevat onlineühendust. Pärast minu esimest aastat Soomes me kihlusime, aasta hiljem abiellusime. Veel tuli üks aasta elada külalisabiellu. Kohtusime vaid kord kuus.

Marit: See oli raske aeg. Selle möödudes oli aastaid alateadlik hirm, et Ilmar läheb varsti-tükiks ajaks jälle kodust ära.

Marit, kuidas on olla nelja lapse ema?

Nelja lapsega on palju tegemist. Ilmari ema Tiiu on meile palju abiks olnud. Arstiteaduskond sai lõpetatud. Otsustasime siiski, et ma jään kodupere- naiseks. Residentuuri ma ei läinud, sest tundsin, et ei suuda olla korraga hea ema, hea arst ja hea abikaasa. Nüüd olen ainult oma pere arst.

Ilmar: Mulle see variant meeldib. Kodu on korras, toit on laual. Abikaasal on aega laste ja minu jaoks. Samas töötab ta vähemalt sama palju kui mina. Tegevust meie peres ja majapidamises jagub.

Mind on küll ka hoiatatud, et olla riskantne, kui vaid üks abikaasast pere sissetuleku eest vastutab – mis saab haiguse või õnnetuse korral? Tõsi, aga muudki variandid on oma miinustega.

Mille poolest on teie pere kristlik ja mille poolest erine teie „tüüpilisest“ Eesti perest?

Usume Jumalasse ja Kristusesse. Meie

◀ Marit enda kasvatatud gladiolidega. Aiandus meeldib ka Ilmarile. Foto: Viljar Roosimaa

pere kõik liikmed on selle isikliku otsuse vastu võtnud. Kaks vanemat last on ka juba ristitud. Jõudu mööda aitame kaasa kirikutöös ja elame kristlike väärtuste kohaselt. Otsime Jumala tahet ja püüame seda täita. Lastel on turvatunne, sest nad teavad, et ema-isa lahku ei lähe, kuna nad on otsustanud alluda kristlikele põhimõtetele, Jumala tahet järgida, üksteist armastada ning teineteisele vigu andestada.

Panustame teadlikult abielusuhtesse. Praktiliselt igal õhtul käime koos jalutamas. Saame päeva jooksul kogunenud rõõme ja muresid jagada. Seda soovitan abielupaaridele: kui vähegi tervist on ja jalad kannatavad, siis ära vaata õhtuti televiisorit, ära ole internetis, nutiseadmed lülita juba kell 9 õhtul välja ja suhelge omavahel ning minge jalutama. Siis on parem uni, tervis ja tervem närvisüsteem. Hoidke oma füüsis ja suhted korras – see on Jumalale meelepärane!

◀ Marit Lohu ja Ilmar Roosimaa laulatus toimus Suigu palvelas 25. mail 1996. Foto: Erakogu

Mida olete tahtnud oma lastele ellu kaasa anda?

Marit: Turvatunnet ja teadmist, et vanemad armastavad neid. Kristlikke väärtusi, peremudeli eeskujut.

Ilmar: Andeksandmise ja -palumise oskust. Tülisid tuleb niikuinii, aga neid tuleb lahendada ja tuleb andeks paluda. Tüli ei või jätta vinduma päevadeks või aastateks. Vanematel pole mõtet mängida eksimatuid. Tuleb ka laste käest andeks paluda. Sellel on suur mõju.

Palju muudki tahaks kaasa anda, näiteks, et nad õpiksid hoolitsema oma lemmikloomade eest ehk endast nõrgemate eest.

Kui mõelda teie lapsepõlvkodudele, siis millest olete võtnud eeskujut oma laste kasvatamisel?

Ilmar: Ikka kristlikud põhimõtted ja siis veel paljulapselise pere eeskujut.

Marit: Nii mina kui Ilmar puutusime lapsepõlves maaeluga palju kokku. Kuigi meil praegu lehma ega kanu pole, oleme oma lastele vähemasti näidanud, kuidas kartul ja porgand kasvavad ning kuidas küülikutele heina tehakse.

Mida olete teisiti üritanud teha oma pereelus, võrreldes oma vanematega?

Marit: Lapsena oleksin tahtnud natuke rohkem oma emaga olla. Tal olid aga pikad tööpäevad. Õnneks oli mu vanemal rohkem aega minu jaoks. Nõukaajal ei peetud koduperenaiseks olemist heaks tooniks. Nüüd on õnneks teisiti.

Ilmar: Minu kodus oli isal vähe aega. Ta töötas Rakvere haiglas meditsiinitehnika remontijana ja lisaks koguduses pastorina. Mul on endal nüüd sama kalduvus lastega mitte tegeleda. Peab pingutama, et lapsepõlve eeskujut välja murda.

Mis muutusi on see teie ellu toonud, et lapsed hakkavad juba suureks saama?

Marit: Meil on rohkem aega üksteise jaoks. Saame koguduses koos toimeta. Väikeste lastega võib elu raske olla, aga see aeg läheb mööda.

Ilmar: Eks muresid tuleb ja läheb: väiksed lapsed, väiksed mured; suured lapsed, suured mured.

▲ Õhtune rootsi keele tund. Loeme lugu Naamani imelisest tervenemisest. Foto: Marit Roosimaa

Marit: Et lapsed said varakult kristlaseks, on nad olnud suurtest rumalustest ja vigadest hoitud. Oleme neid alati kirikusse kaasa võtnud. See on saanud neile elu loomulikuks osaks. Ilmar: Soovitus kristlikele peredele: lugege ikka ka kodus koos lastega Piiblit! Pühapäevakoolist ei pruugi piisata. ■

Senisest kristlikust vundamendist eemaldumine kannab n-ö vaba filosoofia ulgumerele.

1. osa

Kristlikud väärtused orientatsiooni kaotanud maailmas

■ Andres Saumets, Elva baptistikogudus ■ Foto: Ermo Rips

Väärtused mängivad avalikus retoorikas suurt rolli. Meie riigis viljeletakse (väidetavalt) *väärtuspõhist* poliitikat ja *väärtuspõhist* juhtimist. Hea kool meie lastele on teadupärast *väärtuspõhine* kool. Korraldatakse *väärtuspõhiseid* riigihankeid ja isegi esmaabi peaks olema *väärtuspõhine*. Firmed ja organisatsioonid sõnastavad endale usinalt põhiväärtusi ning neid leiame ka töökuulutustest.

Sõnal, eriti trükitud kujul, on vägi; see kujundab avalikku arvamust, isegi kui tegelikkus ilusa fassaadi taga on teine. Enamik inimesi tahaks oma elu suunata väärtuste järgi, mis oleksid nagu teed tähistavad majakad või liiklusemärgid. Aga kuidas neid leida ja hoida?

Tänapäeva „valgustatud“ inimene segab piltlikult öeldes oma väärtuste kokteili ise kokku. Enamike jaoks domineerib selles segus siiski isekas heaolu. Kas on veel mingeid siduvaid väärtusi, ja kui on, siis kas nad on ohus? Hiljuti Saksamaal läbiviidud sotsioloogilises uuringus küsiti, missuguseid väärtusi peetakse laste kasvatamisel kõige olulisemateks. Esikoha sai ausus, teisel kohal oli õiglus, kolmandal kohal vastutustunne ja osavõtlik

suhtumine oma perekonda. Aga kui paljud vanemad ise on ausad, õiglased ja vastutustundlikud? Nendest väärtustest on lastele keeruline rääkida, kui poliitikut ja haridusjuhid jäävad vahele valetamise, korruptsiooni ja hoolimatusega.

Väärtused kindlustavad kultuuri püsimise

Inimesed võivad väärtuste üle vaielda ja nooruses nende vastu ka mässata, kuid hiljem ollakse nende olemasolu üle siiski rõõmsad. 1968. aasta „väärtuste revolutsioonis“ naeruvääristati truudust, ausust, usinust, korda, kasi-nust, omakasupüüdmatust, aukartust ja vagadust. Lääne noored pidasid neid üleliigseteks ja iganenuteks. Juba mõned aastad hiljem tulid esile sellise arengu kibedad viljad. Seda nägid siis oma ehmatuses ka vahepeal ise ontlikeks kodanikeks ja lapsevanemateks saanud kunagised mässajad.

Üha enam on elu keskmes isekad soovid. Isikliku heaolu nimel ollakse valmis taluma vaimset vägivalda ja ebaõiglust ning seda ka ise teistele tekitama. Maksab see, mis pakub lõbu ja naudingut: seks, meelemergid, rei-

simine, sõltumatus inimsuhetes, võim. Need tänase maailma maksiimid on paratamatult seotud abielulahutuste, kombelõtvuse, laste saamisest loobumise, abortide, laste unarusse jätmise jms. Ajastut iseloomustab printsiibitus, nõutus ja eesmärgitus, sageli orienteerutakse vaid tarbimisele, rahale, karjäärile ja lõbule. See hukatuslik areng viib eemale senisest kristlikust vundamendist ja kannab n-ö vaba filosoofia ulgumerele. Seal hulbib inimene ilma moraalse kompassita turumehhanismide meelevallas, mis kuritarvitab oma tarbijaid viimse võimaluseni.

Euroopa maadleb oma teemadega

Väärtuspõhisus on küll moesõnana käibel, kuid ei ole Euroopa ühiskondliku diskursuse otseseks teemaks. Esiplaanil on sisseränne, integratsioon, multi-kulti, populism ja igasugused *exit*'id. Tahaplaanile on taandunud teemad, nagu geenitehnoloogia võimalused ja riskid, majanduse ja kommunikatsiooni revolutsioon internetis, globaliseerumise ja uue majanduskorra hukatuslikud tagajärjed ning süvenev vaesus isegi heaoluühiskondades.

Kristlik-õhtumaiste püsiväärtuste järkjärgulise kadumise oht pole peateemad hulgaks, kuigi see valmistab muret paljudele inimestele. Infotehnoloogia areng on muutnud maailma suureks külaks. Aga kus on need kokkulepitud reeglid, kus on see usaldusväärne kompass? Tänapäevaste poliitikute põlvkond seda igatahes pole, sest neil on tõe kriiteeriumiks see, mille järele „sügelevad“ valijate kõrvad. Valesid nimetatakse eufemistlikult „alternatiivseteks faktideks“ ja südametunnistuse hääl on taas vaigistatud.

Maailm on täna ettearvamatum kui kunagi varem. Politoloog Francis Fukuyama prognoosis ülemaailmset korra ja eetika taassündi. Kas see tõesti võiks aset leida? Tõenäoliselt mitte, vähemalt mitte selles tähenduses, nagu seda kord kristlikule pinnale tekkinud õhtumaal oodata võiksime. Siia tungivate võõraste religioossete ettekujutuste ja tavade taustal võib pigem vastupidisega arvestada. On karta, et ühiskond muutub üha tooremaks ja levivad omavoli ning anarhia, mida võib juba paljudes paikades tunda.

Väärtusi peab hoidma, muidu nad kaovad

Üksmeel ja vastutus terviku ees, usaldus ja ausus, õiglus ja korrektsus teistega ümberkäimisel, sallivus ja individuaalne vabadus on enamikule inimestest tänaseni olulised. Neid väärtusi ei pea ega saa pidevalt uuesti leiutada või defineerida, need püsivad sajandeid kestnud traditsioonil. Püsiväärtused on nagu põlispuud, mille juured on sügaval pinnases ja mida ei istutata aastast aastasse uude kohta.

Poeet Goethe üleskutse „See, mida sa pärid oma isadelt, tuleb sul välja teenida, et seda omada“ on tänapäeval tähtsusetuks muutunud. Mis aga kergelt tuleb, see ka kergelt jälle läheb... Kui me ei hoia ega kaitse oma põhiväärtusi ja ei tunnusta neid enam inimliku – ja mis veelgi olulisem – Jumalale meelepärase ühiskonna alusena, siis me lihtsalt kaotame need üksteise järel.

Kristluse väärtused

Kust püsiväärtused pärinevad? Ja kuidas neid säilitada? Moraalsed püsiväärtused ja moraalne kompass on kristlikud väärtused. Ristiusk on kujundanud meie esivanemate mõtlemist ja ellusuhtumist. Sellest on sündinud seadused, edumõtted, areng ja heaolu.

See oli mõõdupuuks õige ja vale, hea ja kurja vahel. Aga head asjad ei püsi iseenesest, nagu me teame oma rahva näitel; vabadus ei püsi iseenesest, vaid selle nimel tuleb võidelda. Niisiis tuleb meil, kristlikust inimesepildist välja kasvanud väärtusi silmas pidades, teadlikult kaitsta habrast tasakaalu vabaduse ja vastutuse, õiguste ja kohustuste vahel, millest paraku paljudel, isegi nime poolest kristlastel, enam aimugi pole. Abielu piibellikult mõistetud pühaduse vastutustundetut rikkumist kohtab üha sagedamini ka kristlaste seas. Isegi mitmete Euroopa kirikujuhtide avalikud homoseksuaalsed suhted pole enam teema, mis uudisekännist ületaks. Täna naeruvääristatakse juba neid, kes tõstatavad pelgalt küsimuse, kuidas võib taolise, Piibli vaatenurgast ühemõtteliselt patuste olemisviisiga leppida.

Väärtusi kannavad autoriteedid

Kala hakkab mädanema peast, ütleb rahvatarkus. Väärtused nõuavad autoriteete ja ka langevad koos nendega. Saksa arvamusuurija Renate Köcher küsis kristlikul juhtimiskonverentsil, miks pole ühiskonnas enam üksmeelt „selle üle, mida me peaksime austama ja mida põlu alla panema“. Ta sai vastuseks, et me räägime küll palju väärtustest, aga kui me vaatame oma poliitilisi juhte ja noorte iidoleid, siis nende juures loevad sootuks teistsugused „asjad“.

Ühel traditsioonilisi pereväärtusi toetaval kongressil tehti huvitav tähelepanek: „Varem oli ühel vanaemal mitu lapselast, täna on ühel lapselapsel mitu vanaema“ – siia võiks lisada, et täna on mõnel lapsel mitu isa või mitu ema... Järjest rohkem peresid peab arvestust selle üle, kes on sinu, kes minu ja kes meie lapsed. Kärgerestumise võidukaiku pole võimalik enam peatada.

Kümme käsku näitavad suunda

19. sajandi lõpuni olid kümme käsku euroopaliku ühiskonna moraalseteks suunaandjateks. „Väärtusi“ seevastu mõisteti toona pigem majanduslikus kontekstis: kilo liha ja pätsi leiva väärtus oli mingi hulk markasid, rublasid või kroone. Sellised materiaalsed „väärtused“ loomulikult muutuvad. Aga Piibli kümme käsku jäävad püsima, sest need on seotud Jumala autoriteediga. Sest kui me kuuleme või loeme: „Sa ei tohi tappa!“, siis on meil kohe selge, et

keskseks teemaks on siin igasugune elu kaitsmine. Kuid kes garanteerib meie elu kaitsmise? Mitte keegi muu kui Jumal ja meie usk temasse.

Kuna paljud inimesed on kaotanud usu Jumalasse, satuvad üha rohkem ohtu ka väärtused, mis peaksid elu kaitsma. Abordi valimatu seadustamine ja lausa inimõiguseks tõstmine on siin üks paljudest näidetest. Me mõistame küll häälekalt hukka vägivaldsete vahenditega terrorismivastase võitluse, aga vaikime miljonite veel sündimata laste tapmisest emaihus. Lev Tolstoi on rohkem kui saja aasta eest öelnud: „Keegi ei loe tänapäeval kokku arstide sooritatud mõrvu, nagu varasemal ajal ei loetud kokku inkvisitsiooni mõrvu, sest usutakse, et neid sooritatakse inimkonna hüvanguks.“

Jumala antud kümme käsku võiks nimetada koos elamise põhiväärtuste kataloogiks. Üks Iisraeli kristlane ütles, et need on Looja kodukord, mida tuleb tunda ja järgida, et me võiks kord koos Jumalaga igavikus edasi elada. ■

Püsiväärtusi ei pea ega saa pidevalt uuesti leiutada, need püsivad sajandeid kestnud traditsioonil.

järgneb maikuu Teekäijas

▲ Rinnamärk, mis iseloomustab kõnekalt tänase kristluse- ja tõejärgse maailma hingeseisundit: „Kristlikud väärtused – Täna, ei!“ Allikas: <https://www.zazzle.co.uk>

Gruusias oli kristlus levinud juba 300 aastat peale seda, kui Jeesus oma jüngrid välja läkitas. Hiljuti külastasime Gori linna lähedal asuvat külakogudust, mis sai 15 aastat tagasi alguse ühest osseedi naisest, kes hakkas palvetama, kutsudes enda juurde paar naist.

Foto: Erki Tamm

Jüngriks olemine IV TAASTATUD KUNST

■ Erki Tamm ja Joosep Tammo misjoniorganisatsiooni Kingfisher materjalide põhjal

Mis juhtuks siis, kui oleks võimalik teha seda, mida Jeesus tegi? Kui saaks Jeesuse kombel mõjutada maailma kodust sadade kilomeetrite kaugusele minemata? Kui saaks võtta grupi „õppimata ja lihtsaid mehi” ja valmistada nad ette maailma muutma? Kui saaks kolme aastaga luua jüngerite tegijate liikumise, nagu Jeesus seda tegi?

Jeesus selgitab: „kes iganes usub” temasse, teeb neidsamu tegusid, mida tema tegi. Lisades, et tema jüngrid teevad isegi „suuremaid tegusid” (Jh 14:12).

KAOTATUD KUNST

Ühel eri põlvkondadest pastorite kokkusaamisel pidime tunnistama, et kristlaseks olemist pole meil jüngeriks olemise kaudu olnud tavaks lahti mõtestada. Ajal, kui institutsionaalne kristlus Lääne ühiskonnas, sealhulgas Eestis, elujõudu kaotab, otsivad paljud usklikud orgaanilist suhet Jeesusega – kristluse alusepanijaga. Ollakse väsinud abstraktsetest käsitlustest. Kogudused küsivad: miks maailma parim sõnum ei leia nende kaudu teed inimeste juurde?

MÕTLEME JÄRELE

Võib olla mitmeid põhjuseid, miks kristlased ja terved kogudused on kaotanud elu- ja kasvujõu:

- Usu kaotamine kristluse unikaalsusesse. Arvatakse, et Jumala juurde juhivad lõpuks kõik religioonid, olles lihtsalt erinevad teerajad.
- Individualismis levib arusaam, et igaüks elagu oma tões. Teise inimese väärtustesse, ja eriti tema religioossesse maailmavaatesse,

sekkumist ei peeta sobilikuks.

- Meile ei ole praktiliselt õpetatud, kuidas kedagi jüngerdada. Meile meeldiks, kui kõik inimesed oleksid kristlased, aga kuidas see peaks juhtuma?
- Me tunneme end kristlastena liiga mugavalt. Me järgime Jeesust selle pärast, mis me temalt saame.

Selle tulemusena:

- miljonid inimesed elavad ja surevad, kuulumata Isast, kes neid tingimusteta armastab;
- paljud inimesed elavad tohutusalvust ja elu mõtte puudumises;
- kogudused ei kasva;
- kogukonnad ei muutu.

Samal ajal on lugu Jumala armastusest maailma vastu nii unikaalsena avaldatud Jeesuse isiku kaudu. Just selle järele januneb maailm. Kristlased on seda isiklikult kogenud – neil on see, mida vaja.

JEEUSE STRATEEGIA

Jeesusel oli lühike ajaperiood, et valmistada ette inimesed maailmamuuva liikumise jaoks. Ta valis selleks jüngerdamise. Ta kõneles kümmekond korda suurtel koosolekutel, aga põhilise aja pühendas ta 12 jüngrile. Ja need läksid peale nelipüha sündmuse välja ning „täitsid Jeruusalemma” Jeesuse õpetusega (Ap 5:28). Nad rajasid paljunevaid kogudusi ja varustasid paljunevaid jüngerid (Ap 9:31). Neid süüdistati rahu- tuste tekitamises maailmas (Ap 17:6). Paarikümne aasta pärast teatas Paulus Roomast, et „evangeelium kannab vilja ja kasvab kogu maailmas” (Kl 1:6).

Jeesuse ümber liikunud inimesed

viisid hea sõnumi Rooma impeeriumi igasse nurka. Kas me suudame midagi tõhusamat ette kujutada? Jeesus pühendas peaaegu kogu oma tähelepanu vaid kaheteistkümne mehe jüngerdamiseks, keskendudes eriliselt neljale neist. Tulemused räägivad iseenda eest. Meiegi peame järele mõtlema, kui palju aega pühendada suurtele koosolekutele ja kui palju mõne inimese jüngerdamisele?

KES ON JÜNGER?

Jünger on kellegi järgija, pooldaja või õpilane. Seda mõistet tunti juba Vanas Testamendis, kus nii nimetati neid, kes Jumalat tunnistasid ja tema seadustest kinni pidasid. Meile tuntud „jünger” tähendus kasvab välja Jeesuse kaheteistkümnest õpilasest. Nad mitte ainult ei pooldanud, vaid ka järgisid tema õpetust. Jüngeriks võis olla ka salaja. Paljud jüngrid jätsid Jeesuse hiljem maha. Juudas Iskariot reetis oma õpetaja. Uus Testament tunneb ka Ristija Johannese jüngerid. Variserid pidasid end Moosese jüngeriks. Ilmalikus kõnepruugis räägitakse kunsti, mammona, pimeduse ja teaduse jüngeritest. Loomulikult tuleb küsida: Kes siis meie oleme?

Küsimusi:

- Mille poolest erineb tänane kristlane Jeesuse jüngrist?
- Kas aktiivne koguduse liige on ühtlasi alati Jeesuse jünger?
- Kas Jeesuse jünger saaks olla ka salaja?
- Mida tähendab kedagi jüngerdada? ■

LIIGA PALJU

Liiga palju naeru ei ole siiski hea,
liiga palju tõsidust on lausa talumatu.
Liiga palju üksildust on liiga üksildane,
liiga palju seltsi ka rõõmsaks mind ei tee.

Ära heida meelt, kui sul on miskit liiga palju,
ära heida meelt, kui sind vaid tühjus ümbritseb.
Ära heida meelt, kui muremõtteid peas nii palju,
ära heida meelt, kui tarkust puudu tuleb sul.

Tea, et meil on kalju, millel toetuda me võime,
hüüa appi Jeesust, sindki aidata Ta saab.
Tema teel ei ole miskit liiga-liiga palju,
meeleheitegi su juurest pühib minema.

Laura Jõgar, Tartu Salemi kogudus

▲ Eesti grupp koos Gruusia baptistiliidu presidendi Gia Kandelakiga söögilaua-
osaduses. Foto: Erki Tamm

Gruusia kutsub

Märtsi lõpus ja aprilli alguses külastas EKB Liidu president Erki Tamm Gruusiat, et aastatepikkuseid suhteid sealse baptistiliiduga süvendada ning leida ühistööks uusi valdkondi. Temaga koos olid reisil kaasa liidu töövaldkondade juhtidena Mirjam Link, Helina Voogne ning Meelis ja Karita Kibuspuu.

Gruusia Evangeelsete Kristlaste Baptistide Liitu kuulub 30 kogudust umbes 700 liikmega. Aastaid tagasi liit lõhenes ja veel täna teevad vanad haavad valu. Näidetena julgustavatest arengutest on eraldi jäänud koguduste ühinemine liiduga, aga ka Tbilisi uue kiriku ehituse peatne lõpuleviimine.

„Külastasime kogudusi Goris ja Kareli lähedal, kohtusime baptistiliidu töötajatega ning nelipühi kiriku juhtidega. Jagasime, mida Jumal on Eestis tegemas,” rääkis Erki Tamm. „Gruusiast võib kujuneda meie liidu jaoks maa, kus saame misjonitööd veelgi tõhusamalt toetada. Elatusasemete erinevus loob selleks majanduslikke eeldusi. Kuid eelkõige tunnen, et Jumal kutsub meid kaastööle oma Kuningriigi selles osas,” lisas Erki Tamm.

Senise koostöö jooksul on mitmel aastal Eestit külastanud siseriiklike põgenike perede lapsed Margus Einlo organiseerimisel. Samuti on toetatud sealse kristliku internetiraadio töö arengut. ■

Misjonär Johann Theron

Johann Theron on töötanud 12 aastat pastorina Lõuna-Aafrika erinevates kogudustes. 1998. aastal rajas ta Kaplinnas uskkonda-devahelise misjoniorganisatsiooni Kingfisher. Selle fookuses on aidata Kristuse ihul taasavastada jüngerlust kui Jumala Kuningriigi ehitamise peateed. Koos abikaasa Annalenaga on nad teeninud aastast 1996 kaasa Ida-Euroopas. Siin on nad viinud kogudustes läbi erinevaid praktilisi töötubasid ning vaimuliku ja emotsionaalse kasvu seminare.

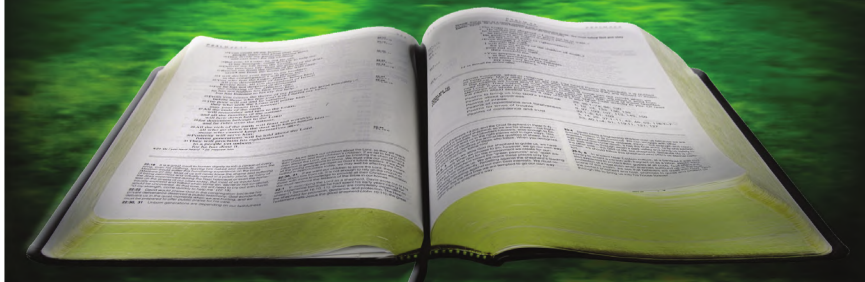
Theronid elavad Kaplinna lähedal Paarl'is. Seal osalevad nad mitmetes kogukonna arengu projektides. Nad on abielus 34 aastat ja neil on kolm last, kes samuti järgivad Jeesust.

Erki Tamm: Kohtusime koos mitme Tallinna pastoriga Johann Theroniga esimest korda 2014. aastal. Samal sügisel kutsusime teda alustama seminaride sarjaga jüngerlusest. See tundus nii vajalik ja ajakohane – mõtestada kristlaseks olemist Jeesuse jüngeriks olemise kaudu –, selleks et Jumala Kuningriigi mõju kristlaste kaudu avalduks igapäevaelu keskel praegusest hoopis tugevamalt.

Johann Theron kõneleb EKB Liidu aastakonverentsil. ■

Väärtuste Päev

11. märts 2017

■ Ülevaate toimetas Eerik Rahkema, Fotod: Ermo Rips

Haapsalu Baptistikogudus korraldas 11. märtsil Väärtuste päeva, kuhu oli kutsutud osalejaid üle Eesti. Neid tuli mitmest kogudusest enam kui 80. Päeva juhtis **Mihkel Nõlvak**. Oma soovi ütles ja alguspalve pidas koguduse juhatuse esimees **Kalle Kopli**. Muusikaosa juhtis **Taimi Kopli**. Allpool anname ülevaate ettekandjate mõtetest.

Andres Saumetsa ettekanne „**Kristlikud väärtused Jumala ja piibelliku orientatsiooni kaotanud maailmas**” ilmub Teekäija kahes numbris.

Eerik Rahkema: Miks väärtuste teema?

Väärtuste päeva mõte on teadvustada meie usulisi ning moraalseid väärtusi ja põhimõtteid, et nende järgimist oma elus ja töös veelgi teadlikumalt ning tulemuslikumalt silmas pidada. Väärtused annavad meile suuna, kuhu minna, mida taotleda, mille alusel midagi hinnata ja seisukohti võtta ning otsuseid teha.

Meie olulised eesmärgid (liidu põhikirja kohaselt) on Piibli õpetuse levitamine ning töötamine tõsise usu

ja kõlbluse äratamiseks, levitamiseks ja kaitseks Eesti ühiskonnas. Näen siin usklike kasvatamise ja kõlbluse levitamise valdkonna unarusse jäämist.

Olgem ustavad ristimisel ja ordineerimisel öeldud jahasõnadele – need polnud ainult pidupäevaks, vaid kogu eluks! Küsimus on töötajates – kust võtta ausameelseid, eristamisvõimelisi karjaseid, juhtorganite liikmeid, tippjuhte? „...kui pasun teeks ebaselget häält, kes siis hakkaks valmistama sõjaks?” (1Kr 14:8).

Tõnu Lehtsaar: Usaldusest ja usaldusväärsest

Usaldus eksisteerib sedavõrd, kuivõrd me usume teisesse. Seega on usaldus suhte üks omadusi või kvaliteete. See on pigem tunne kui ratsionaalne seisukoht.

Usaldust tugevdavad need kogemused, kus teine osapool käitub oma huvide vastu meie heaks või ta järgib olukorrale oma põhimõtteid ja väärtusi. Usaldus tekib argiolukordades, mitte kampaaniates. Usaldus kasvab, kui meid toetatakse seal, kus tunneme end haavatavana.

Kõige raskemad on need usalduse purunemised, mida me tajume sihilikena, ja need, mis kõigutavad meie maailmapilti. See paneb kahtlema ka iseendas.

Usalduse taastamine on raske. Unustamine ei tähenda kustutamist ja uutes pingetes kipuvad vanad asjad jälle meelde tulema. Parim viis usalduse taastamiseks on asjade selgeks rääkimine ja andestamine.

Pühakiri käsitleb usaldust kui jumalasuhte kvaliteeti. Laulik usaldab Jumala kätte oma vaimu (Ps 31:6). Ja lõpuks, Jumal usaldab oma ustavatele ülesandeid.

Eenok Palm: Väärtused, mis on jäänud püsima

Võime esile tuua väärtused Läänemaa ärkamisest, mis on püsima jäänud: Jumalalapse tunnistuse saamine – tugev päästeveendumus, Piibli uurimine, ristimine isikliku usu peale, leivamurdmine jüngritele, piir usklike ja maailma vahel, pühitsus, rõõm.

Mihkel Nõlvak: Selge siht

Samaaria Eesti Misjon, kus töötan, tegeleb põhiliselt alkoholisõltlastega. Alkohol on paljude inimeste elus kaasa toonud pöördumatuid tagajärgi ja sellest sõltuvusest välja tulla on väga raske.

▲ Osa kristlike väärtusi talletub meis koguduse ühilaule kaasa lauldes.

25 aastat tagasi Soome vendade abiga ja Haapsalu baptistikoguduse inimestega alanud töö on laienenud. Täna on meil turvakodud ka Pärnus ja Hiiumaal. Sõltuvusest väljatulnute protsent ei ole suur. Kuid paljud on võtnud Jeesuse oma isiklikuks Päästjaks ja liitunud kogudustega. See ongi meie ülim eesmärk, hoida selget joont suhtes alkoholiga. Vajame selles töös teie eestpalveid, et Jumal saaks veel paljusid sellest välja tuua. Ükski tark mees ei himusta viina (Õp 20:1).

Johannes Saard: Õppimine vigadest ja vigade parandus
„Jumal on valgus ja temas ei ole mingit pimedust...” (1Jh 1:5–9). Selles valguses, Jeesuse Kristuse isiku ja tema eesmärkidega silmitsi seistes, tajun sügavat lõhet soovitava ja tegeliku vahel. Peame nõustuma prohvetiga: „Me kõik eksisime nagu lambad” (Js 53:6).

Meie õpetuse, elu, usu ja moraali aluseks on Piibel. Meie vendluse algusaegade selged uustestamentlikud väärtused ja põhimõtted pole tänapäeval enam au sees. Vana tõdemus ütleb, et kui me tahame säilitada teatud tüüpi isiksust, usu elu või liikumist, siis peame säilitama ka põhimõtted, mis neid loovad.

Usulisel ja kõlbisel alal tekkinud vigu saame parandada ainult meeiparandusega! „Kui me oma patud tunnistame, on tema ustav ja õige, nõnda et ta annab andeks meie patud ja puhastab meid kogu ülekohtust” (1Jh 1:9). Selline vigade parandus asetab väärtused õigele kohale, taastab usalduse ja usaldusväärsuse, selge sihi ning osaduse üksteise ja Issandaga.

Joosep Tammo: Jeesuse Kristuse järgimine kui vendluse väärtuste telg

Meie Liidu aasta teemaks on: „Sina järgne mulle!” (Jh 21:22). See juhib meid otsejoones kogu ristiusu väärtuste teljele. Jeesuse ligi 2000 aastat kõlanud üleskutse pole mitte ainult kristliku elu piltlik, vaid ka tegelik kirjeldus, mida saadab „valguse” (Jh 8:12) ja tulevase „kirkuse” (Mk 10:28–30) töötus.

Uue elu viljaks on armastus, rõõm, rahu, pikk meel, lahkus, headus, ustavus, tasadus, vähenõudlikkus, enesevalitsus ja karskus. Kristluse põhiväärtuste praktiliseks väljenduseks kujunes näljaste toitmine, januste jootmine, paljaste riietamine, võõraste vastuvõtmine, vangide lohutamine, haigete külastamine ja surnute matmine. Kirikuloos olid siin eeskujuks märtrid, askeedid, rändjuttustajad, kerjused ja ilmikvagused edendajad. Anabaptismi esindaja Hans Denck ütleb: „Kristlaseks olemist ei või tõeliselt mõista keegi, kui vaid see, kes teda oma eluga järgib.”

Jumal on kogu oma täiuse asetanud Jeesusesse Kristusesse. „Sõna sai lihaks ja elas meie keskel, ja me nägime tema kirkust nagu Isast Ainusündinu kirkust, täis armu ja tõe” (Jh 1:14). Jeesuse järgijatena pole meil vaja tunda messiakompleksi. Mitte meie, vaid tema on Päästja.

Taavo Lige: Kokkuvõte

Elame ajal, kus Kristuse järgijad on tugeva surve mõjuväljas. Hingevaenlase eesmärk on kõigutada meie usku Jeesusesse ja tema poolt kuulutatud Jumala kuningriigi väärtustesse. Saatan kasutab selleks erinevaid võimalusi,

moondades end isegi valguse ingliks (2Kr 11:14). Kristusesse uskujatena on meil vaja pidevalt meelde tuletada, keda me teenime ja järgime, ning innustada üksteist kalliks pidama väärtusi, mida tema hindab. Seetõttu on tervitatav, kui ka tulevikus sellisteks päevadeks kokku saame.

Ruudi Leinus: Kokkuvõte

Väärtuste õigeks mõistmiseks ja nende järgi elamiseks andis Jumal suuniseid juba Joosua kaudu: „Ole ainult vahva ja hästi tugev, tehes hoolsasti kogu Seaduse järgi, mille mu sulane Mooses sulle andis; ära kaldu sellest ei paremale ega vasakule, et sa võiksid teha targasti kõikjal, kuhu sa lähed! Ärgu lahkugu see Seaduse raamat sinu suust, vaid mõtle sellele päeval ja öösel, et sa peaksid hoolsasti kõike, mis sinna on kirjutatud, sest siis õnnestub su teekond ja siis on sul kordaminek!” (Jos 1:7j). Lisades siia ka Uue Testamendi õpetuse, tulenevad nendest paar olulist tõsiasja:

- Parim alus meie tõekspidamistele ja väärtustele on Jumala sõna.
- Me ei tohi sealseid suuniseid oma soovide ja meeldimiste järgi ümber sõnastada, kuigi see on kahjuks saamas tavapäraseks nähtuseks üksikkristlaste, aga ka koguduste ja isegi kirikute jaoks.
- Kui meil on väärtushinnangud paigas, siis saame osa ka Jumala töötustest. ■

▲ Talvapäeval võtsid sõna Mihkel Nõlvak, Eerik Rahkema, Andres Saumets, Tõnu Lehtsaar, Eenok Palm, Johannes Saard, Joosep Tammo, Taavo Lige ja Ruudi Leinus.

Piiblipühad ja nende tähendus

■ Anu Tomusk, Pollards Hill baptistikogudus

Kas te olete Piiblis näinud väljendeid „jõulud” või „lihavõtted”? Ilmselt mitte, aga kindlasti olete lugenud paasapühast, nelipühast, lehtmajadepühast. Need on kolm seitsmest Issanda poolt Iisraeli rahvale seatud pühast (3Ms 23). Issand nimetas neid „minu seatud pühadeks”. Eelkõige olid need kokkutulekud mõeldud, tähistamaks imelisi sündmusi Iisraeli rahva ajaloos, mil Jumal neid oma vägeva käega aitas. Teiselt poolt aga, nagu me edaspidi näeme, on neil kõigil ka prohvetlik tähendus tulevikuks.

Enne kui jätkata, peab mainima, et kristlastena pole meil kohustust pühitseta ei neid ega ka mingeid teisi pühi (Kl 2:16–17), ometi on õpetlik uurida nende pühade taga peituvat vaimset dimensiooni ja avastada, kuivõrd võimsalt nad leiavad oma tähenduse Jeesuses.

Vaatame lähemalt neid seitset püha, mis otseses mõistes järgivad Iisraeli põllumajanduslikku tsüklit. Uurime, mida nad kõnelevad meile Jumala plaanidest Iisraeli ja meie kui Jeesuse koguduse suhtes nii praegu kui tulevastel aegadel. Neli kevadpüha:

tapma üheaastase veatu isase lambatalle, määrima vere uksepiitadele ning sööma tuel küpsetatud liha koos hapnemata leibade ja kibedate rohtudega. Surmaingel, kes oli saadetud tapma Egiptuse esmasündinuid, nägi verd uksepiitadel ja möödus iisraellaste majadest.

Uues lepingus saab Jeesus meie paasatalleks – tema püha veri valati meie lunastamiseks. Tema surma ja ülestõusmise läbi saime vabaks patu vangipõlvest ning oleme teel taevasesse kuningriiki. Ei ole mitte juhus, et Jeesus lõi ristipaasapühale ja füüsilise Iisraeli lunastamine sai eeltähenduseks kogu maailma lunastusele.

UUDSEVILJA PÜHA (päev pärast hapnemata leibade püha esimest päeva, mis on pühapäev): see päev tähistas lõikuse algust, mil templisse toodi odrasaagi esimene lõikus ja kõigutati seda spetsiaalsel tseremoonial Issanda ees. Siit alates hakati lugema 49 päeva, mis jäid järgmise lõikuspühani, milleks oli nelipüha.

Jällegi – väga täpselt – tõusis Jeesus üles sellel päeval ja sai uudseviljaks nende hulgas, kes talle kuuluvad. Oma ülestõusmise läbi algatas Jeesus hinge lõikuse, mis kestab tänapäevani.

HAPNEMATA LEIBADE PÜHA (algab paasapühale järgneval öhtul): juudid pidid seitse päeva järjest sööma juuretiseta valmistatud leiba. Juuretis/hapatis sümboliseerib Piiblis kurjust ja pattu. Hapnemata leibade söömine teatud perioodi vältel aitas inimestel mõista, kui oluline on elada Jumalale pühendatud puhast elu.

Uues lepingus sümboliseerib hapnemata leib meie Issanda ihu, mis meie eest murti. Jeesus ise kirjeldab ennast kui eluleiba (Jh 6:35). Kui me tema juurde tuleme, ei näe me kunagi nälga, ja tema ise aitab meil elada püha elu oma Vaimu läbi, kelle ta meile annab.

NELIPÜHA (mai lõpul/juuni algul): nisulõikuse suvine festival, mis vastavalt juudi traditsioonile meenutab ka aega, mil Jumal andis Moosesele Siinai mäel Seaduse – Toora. Nelipüha oli üks kolmest palverännakupühast, mil juudid üle kogu maailma tulid kokku Jeruusalemma, et uuendada oma pühendumist Toora järgimisele.

PAASAPÜHA (meie kalendri järgi märtsis või aprillis) tähistab Iisraeli rahva imelist päästmist Egiptuse vangipõlvest. Sel ööl, kui Jumal nad välja viis, pidid kõik Iisraeli perekonnad

ndus tänapäeva kristlastele

Kas pole siis tähenduslik, et just sel-samal päeval saatis Jumal oma Püha Vaimu uue lepingu tähiseks kõigile, kes usuvad (Ap 2:1–41). See uus leping, kirjutatuna Püha Vaimu poolt, paneb Toora meie südamesse, mille tulemusena saame elada Jumalale viljakat elu, täis kiitust ja ülistust tema nimele. Sellel pühäl kõigutati Jumala ees kahte hapnenud leiba, sümboliseerimaks tulevast juutide ja paganate ühendamist üheks uueks inimeseks Kristuses (Ef 2:14–16).

Ülalpoot nägime, et kevadpühad leid-sid tähenduse Jeesuses tema esimesel tulemisel, seepärast arvavad paljud kristlased, et sügispühadega juhtub sama meie Messia teisel tulemisel.

SARVEHÄÄLEPÜHA/Rosh Hashana – juutide uusaasta (septembris/oktoobri algul). Issand algatas selle püha hingamispäevana, mida tähistati sarvepuhumise ja püha kokkutulekuga. See oli päev, et kiita Jumalat rõõmuhoisete ja ülistuslauludega (Ps 81:1–4). Pärast teise templi hävitamist aastal 70 defineerisid juudi õpetlased judaismi ümber ja hakkasid seda püha seostama tsiviilaasta algusega. Juudi traditsiooni järgi tähistab antud päev ka universumi loomist, veel täpsemalt aga Aadama ja Eeva loomist. Sellest päevast saab alguse 10päevane periood, mil keskendutakse palvele, enesevaatlusele ja meeleanalüüsile. Periood

kulmineerub lepituspäevaga, mida iseloomustab täielik paast.

Sarvehäälepüha omab prohvetlikku tähendust kristlastele, sest taevase sarvehüüga kutsutakse uus loodu üles ja kaduv saab riidetatud kadumatussega (1Kr 15:51–54; 1Ts 4:15–18). See päev on eeltähisteks ka tulevasele „Issanda päevale”, mil Jumal mõistab kohut maailma üle.

LEPITUSPÜHA/Jom Kippur toimus kümnendal päeval pärast *Rosh Hashanad*. See on palve-, paastu- ja meeleanalüüsipäev – kõige tõsisem päev juudi aastas. Vanas lepingus oli see ainuke päev, mil ülempreester võis siseneda templi kõige pühamasse kohta, et palvetada ja tuua vereohvreid rahva pattude eest. Loomohvrite toomine, kaasa arvatud lepituspüha rituaal, oli mõeldud eeltähistuseks Jeesuse täiuslikule ja igavesele ohvrile, mille ta tõi, et meid Jumallga lepitada. Vana lepingu ajal kaeti patud kinni, kuid Jeesuse ohvri läbi uues lepingus andestati patud täielikult (Hb 9:11–14; 9:24–28; 10:11–20).

Jeesus sai meie ülempreestriks, kes iseene kallihinnalise verrega sisenes kõige pühamasse kohta, saavutades meile igavese lunastuse (Hb 9:12). Seega omab *Jom Kippur* meile kristlastena eelkõige prohvetlikku tähendust, osutades tulevikus asetleidvale Iisraeli rahva taastamisele ja kohtumõistmisele rahvaste üle. Etniline Iisrael ennista-

takse Issandale ja puhastatakse patust. Jeesus pöördub füüsilisel kujul tagasi Jeruusalemma Õlimäele (Lk 13:34–35; Ap 1:11–12; Sk 14:4), et rajada oma auline kuningriik ning „nõnda pääseb lõpuks kogu Iisrael” (Rm 11:26).

LEHTMAJADEPÜHA/Sukkot leiab aset viis päeva pärast lepituspüha. Seda peetakse seitse päeva ning sellega meenutatakse aega, mil Iisraeli rahvas rändas kõrbes Jumala kaitse ja hoole all. Pühade algul ehitavad juudid kas rõdule või hoovidesse katusealused (*sukkot*), kus nad veedavad aega pidutsedes ja Jumalat ülistades. Lehtmajadepüha on suur rõõmupüha, mil inimesed tunnustavad Issandat kui nende varustajat. Põllumajanduslikus tsüklis on *sukkot* puuviljakoristuse pidu, millega saab lõpule lõikushooaeg – kogu aastane saak on salve pandud ja rahvas võib minna teenitud puhkusele. Vaimulikus mõistes väljendab lehtmajadepüha rõõmu, mis meil kristlas-tena on teadmises, et Jumal on meile meile patud andestanud ja me elame Issanda kaitse ning hoole all.

Prohvetlikult viitab *sukkot* Messia Jeesuse tulevasele kuningriigile, mil kogu juudi rahvas on koju toodud ja kõik rahvad kogunevad Jeruusalemma, et ülistada Issandat ning pühitseda lehtmajadepüha (Sk 14:16). ■

Radikaalse reformatsiooni kättemurdjate pärand IV

■ Andres Saumets, Kaitseväe Ühendatud Õppeasutuste peatoimetaja ja Elva baptistikoguduse liige

Algus jaanuari Teekäijas

Tänu trükikunsti arengule vallandas reformatsiooniideede ja Pühakirja plahvatuslik levik üle kogu Euroopa *iseseisvate reformatsiooniprotsesside* laine, mida on nimetatud „reformatsiooni metsiku kasvu aastateks” (1521–1526). Koos kõigi suurte liikumistega

jagab ka reformatsioon seda saatust, et kasvu intensiivistumisega kaasnevad paratamatult tülid ja lõhenemised.

Paljude piirkondades juhinduti Lutheri ja tema kaaskondlaste või iseseisva reformide tee valinud Zwingli põhimõtetest (luterlik ja zwingliaanlik reformatsioon). Kuid 16. saj 20ndate algul hakkas piirjooni võtma refor-

soovisid hoida kiriklikud ja ilmalikud reformid üksteisest lahus.

Wormsi riigipäevast talurahvasõjani (1521–1526) levis taasavastatud evangeelium energiliste jutlustajate läbi kiiresti rahva seas ja reformatoorne õpetus segunes sageli traagilisel moel sotsiaalrevolutsiooniliste ideedega. Luther neid innukaid kuulutajaid tunnustada ei tahtnud, nimetades neid sageli „umbrohuks” või „usumäratsejateks” (*Schwärmer*), ja ütles nende töö kohta, et see on „länud aia taha”.

Mehed, kes taolise tormilise arengu vallandasid ja keda erialakirjanduses nimetatakse „spiritualistideks” ja „radikaalideks”, pärinesid peaaegu kõik Lutheri (või ka Zwingli) lähikonnast ning keskendusid arusaamale, et Püha Vaim on see, kes kristlasi uueks loob. Ja kui Pühakiri ütleb, et Vaim puhub seal, kus ta tahab (Jh 3:8), siis tuleb seda võtta täie tõsidusega ning Vaimu tegevust väliste vahenditega mitte piirata. Püha Vaim toimib vahetult inimese hinges ja mõistuses, rajab päästeteadvuse, ilmutab võib-olla ka uusi teoloogilisi õpetusi ning annab uusi juhiseid ilmalikuks eluks.

Spiritualistide ja usuliste entusiastide arvates oli just nende südame veendumus Jumala Vaim inimeses ning seetõttu sai vajalikud normid teoloogia ja Pühakirja seletamise jaoks võtta iseenda teadvusest.

Luther ei tahtnud mingil juhul loobuda objektiivsest Pühakirjast kui ainsast tunnistusest Jumala lunastava tegutsemise ja Kristuses kõnelemise kohta. Lutheri jaoks polnud usklikes elunev Püha Vaim keegi muu kui Kristus ise oma nähtamatus ligiolus. Kõik väljendused Püha Vaimu tegevuse kohta peavad kinnitama, et siin on tegev Jumal ise Kristuses, mitte aga inimese mõistus, teadvus või tema oma jõud. Luther võitles järjekindlalt usuliste entusiastide vastu ja umbusaldas sügavalt igasugust spiritualistlikku sisetunnet.

▲ Luther rahustab Wittenbergis „usumäratsejaid”. Allikas: http://www.toledot.info/die-welt-der-bibel.php?t=info/reformation/martin_luther/11.

SPIRITUALISTIDE ARVATES OLII JUST NENDE SÜDAME VEENDUMUS JUMALA VAIM INIMESES JA NII SAI VAJALIKUD NORMID TEOLOOGIA JA PÜHAKIRJA SELETAMISEKS VÕTTA ISEENDA TEADVUSEST.

matsiooni selline tiib, mis distantseeris end peareformaatorite juhitud protsessidest kui „takerdunud” reformatsioonist. Nende jaoks ei lõppenud „reformatsiooni rünnakuaastad” üldse. Radikaalselt ja sageli kiirustades püüti kõrvaldada kõike vana (nt pildirüüsted ja vägivald vaimulikkonna vastu) ning viia ellu evangeeliumis nõutud kristlaste vabadust ja võrdsust. Need inimesed püüdsid kiriklike ja ilmalikke kordi reformida *tervikuna*, et valmistada niigi pingelises õhkkonnas ette Jumalariigi peatset läbimurret. Peareformaatorid

Ta heitis spiritualistidele ette, et nood vahetavad Püha Vaimu ära omaenese vaimuga.

Reformatsiooniaja spiritualistide juures tulid uuesti esile keskaegse kristliku müstika mõjud, kuid mitte teoloogiat ja vagadust täiendades, vaid müstilise põhidogma kujul, mille kohaselt oldi veendunud, et inimhinge varjatud jumalikkus vajab uut avastamist, ning usulise vagaduse rõhuasetus nihkus sisemistele elamustele. Ühisest põhimotiivist lähtusid küll eri järeldused (eristada võib müstilisi, apokalüptilis-revolutsioonilisi ja rahumeelseid humanistlikke spiritualiste). Ometi moodustasid reformatsiooniaja spiritualistid tervikuna tähtsa silla keskaegse müstika ning uusaja individualismi ja subjektivismi vahel.

Üldistades võib öelda, et *radikaalse reformaatori* tüüp pole üheselt määratletud konkreetsete sotsiaalsete ja poliitiliste tegevusväljadega (linn või territoorium). Taoline reformaator tegutseb osaduskonna või konventiikli tasandil, mis on oma liikmed saanud „rahvakirikust” isikliku ja vabatahtliku usuotsuse ja eraldumise teel. Üleminek linna- või kogukonnareformaatorist radikaalseks reformaatoriks võib olla ebamäärane või ka ajutine.

Näiteks *Andreas Karlstadt* oli pärast konflikti Lutheriga ja teoloogiaprofessorist loobumist Wittenbergis ning Orlamündes katsetatud koguduse-reformatsiooni nurjumise järel tõrjutud teatud ajaks radikaalse reformaatori rolli. Oma elu viimastel aastatel tegutses ta aga linnareformaatori ja -pastori ning teoloogiaprofessorina Baselis (Šveits).

Sama kehtib Ingolstadt ülikooli teoloogiaprofessori ja hiljem ristijate liikumise ühe suuna juhi *Balthasar Hubmaieri* kohta. Koostöös kohaliku ülikonnaga juhtis ta lühiajaliselt linnareformatsioone Waldshutis ning Määrimaal asuvas Nikolsburgi linnas. Tema viimased aastad olid täis põgenemisi ja tagakiusu ning ta tähelepanuväärne töö stabiilsete kirikute ehitamisel jäi pooleli varajase märtrisurma tõttu.

Väga mitmekülgse ja ühildamatuid üksikilminguid esindava radikaalse reformaatori tüüpi ühendab tõsiasi, et linna- ja territoriaalreformaatorid mõistsid neid innukalt hukka. Struktuurilises mõttes oli neile ühine see, et nad kas ei otsinud püsivat koostööd ilmalik-poliitiliste vastutuskandjatega

või ei saavutanud seda. Ühtlasi tõstasid nad nõudluse, et nad rakendavad reformatsiooni algseid soove – eriti ilmikute kaasamist koguduste juhtimisse, viies nähtavalt ellu üleüldise preesterluse ideed ja ületades nõnda „paavstikirikule” iseloomulikke hierarhilisi struktuure – järjekindlamalt ja põhjalikumalt kui *peavoolu reformaatorid*.

Sotsiaalrevolutsioonilised, apokalüptilis-kiliastlikud ja utopistlikud motiivid mõjutasid mõnede radikaalsete reformaatorite tegevust ja nende rolli nii talurahvasõjas kui ka pärast seda (talupoegade lüüasaamisega ahenesid või muutusid otsustavalt nende senised tegevusvõimalused). Radikaalse reformatsiooni ja ristijate liikumise usulis-sotsiaalsetes vormides mängisid kesket rolli *haritud ilmikteoloogid* (Hans Denck, Ludwig Hätzer, Konrad Grebel, Felix Manz, Caspar von Schwenckfeld) või *hariduseta ilmikteoloogid* (Hans Hut, Melchior Hoffmann, Augustin Bader). Nii ei saa radikaalse reformaatori tüüpi piiritleda teoloogilise haridusega ja vaimulikuameti kaudu legitimeeritud protagonistidega.

Radikaalreformatoorse kogukondlikkuse ja teoloogia erilised momendid on peale omanäolise ristimiskäsitluse ja kogudusemõistmise (millest tuleb edaspidi veel lähemalt juttu) ka kriitika ordinatsiooni kaudu edastatava vaimuliku ameti aadressil, ilmikprohvetluse praktika, naiste avalik usuline eneseväljendus koguduses, osalt ka väljakujunenud Kristuse taastuleku apokalüptiline lähiootus ja Püha Vai-

mu müstilis-visionaarsed manifestatsioonid. Teoloogiasse ja selle õpetatud esindajatesse, sh ka teistesse reformaatoritesse, suhtusid radikaalsed reformaatorid üldiselt umbusaldusega, mõnikord lausa eitavalt.

Institutsionaalne kiriklikkus oli nende jaoks „papism” ehk negatiivselt mõistetud paavstlus. Eetiliselt siduvad Kristuse käsud pidid tingimusteta ellu viidama nii üksikisiku elus kui ka usutunnistuslikus osaduses, vajaduse korral koguni märterluse hinna-

EETILISELT SIDUVAD KRISTUSE
KÄSUD PIDID TINGIMUSTETA ELLU
VIIDAMA NII ÜSIKISIKU ELUS
KUI KA USUTUNNISTUSLIKUS
OSADUSES, VAJADUSE KORRAL
KOGUNI MÄRTERLUSE HINNAGA.

ga. Öndsuse vahendamise *välistele vahenditele*, nagu ristimisvesi, spiritualistlikult-sümboolselt tõlgendatud õhtusöömaaja elemendid (vein ja leib) ning jutlustatud ja kirjutatud Piibli sõna, ei omistatud iseseisvat usulist väärtust. Sakramendid ei kujutanud endast nende jaoks mingeid jumalikke manifestatsioone, vaid need olid oma usu tunnistamise demonstatsioonid. Seetõttu heitsid radikaalsetele reformaatoritele nende kolleegid, st linna- ja territoriaalreformaatorid, sageli ette „usumäratsemist” või entusiasmist ja ka uut „käsumeelsust”.

Järgneb maikuu Teekäijas

▲ Zürichi radikaalne pildirüüstaja ja „Šveitsi esimene reformatoorne märter” Klaus Hottinger tegutsemas. Allikas: https://de.wikipedia.org/wiki/Reformatorischer_Bildersturm#/media/File:Kreuz_von_stadelhofen.jpg.

25. AUGUST 2017 - MAI 2018
 ALGUS SAAREMAAL, JÄRGMISED SESSIOONID PÄRNUS
 JA LÕPETAMINE NUUTSAKUL, VILJANDIMAAL

**7 SESSIOONI ÜLISTUSE, EESTPALVE,
 KOOSÕPPIMISE
 JA KOGUKONNAPROJEKTIGA.**

IGA MEESKOND SAAB MENTORI!

*Tule õpi tundma Jumalat,
 Piiblit ja enda kutsumust!*

ROHKEM INFOT: KUS.TARTU.EE & 5186219

2-AASTANE TÄIENDUSKOOLITUS KOLMES OSAS

INSPIREERIV ÜLISTUS

1. ÜLISTUSE ALFA EHK BAASKURSUS (SÜGIS 2017) TALLINNAS JA TARTUS
2. VIIS KAHEPÄEVAST MOODULIT (TALV 2018-KEVAD 2019)
3. MEESKONDLIK ÜLISTUSPROJEKT

EELISTATUD ON KOGUDUSTE ÜLISTUSMEESKONNAD.
 KOOLITUSE KÕIKIDE OSADE LÄBIMISEL SAAB 20 EAP, MIDA ON VÕIMALIK KOMBINEERIDA SEMINARI
 RAKENDUSKÕRGHARIDUSEGA (VEEL 160 EAP LÄBIMISEL).

Jeesus tervendab ka täna

■ Merle Sööt-Morales Arredondo,
Oleviste kogudus

■ Foto: Birgit Varblane

Me saame tervendada haigeid Jeesuse nimel. Jumala tervendav vägi on see, mis toob imelised tervenemised esile. Meie poolt on oluline usk, et Jeesuse nimes on vägi ja julgus avada oma suu ning astuda usus välja. Ei ole alati kerge teha sellega algust. Raskustest hoolimata olen peatanud võõraid inimesi, kui Jumal on selleks märku andnud, ning ka palvetanud sõprade, tuttavate ja lähedaste eest. Mõnikord on tekkinud ikka veel häbelikkus ja sisemine võitlus, ent kui see võita, siis näha Jumalat tegutsemas on nii imeline. Eriti, kui hiljem kuulda, et inimene sai abi.

Valutav selg ja hääletu neiu

Sõitsin kord kodu lähedal autoga mööda ühest vanemast naisterahvast, kui nägin, et tal oli selg valus. Parkisin kodus auto, mõtlesin hetke, siis võtsin jalgratta ning läksin teda otsima, et pakkuda palvet ja rääkida Jumala headusest. Leidsin vanaproua kilomeetri kauguselt. Ta oli väga puudutatud. Ta hakkas kaaluma, kas tunneme teineteist varem? Selgitasin, et lihtsalt tundsin südames, et tahan teda õnnistada ja julgustada.

Veel meenub lugu, kui istusin McDonaldsis Iraanist pärit naiste kõrvale, kuna tundsin, et Jumal tahtis tervendada ühte neiu, kellel oli hääl täiesti ära. Seal oli üks vaba tool, mis justkui oli minu jaoks mõeldud. Lõpuks palvetasin nii selle neiu eest kui ka kogu grupi eest. Kui lahkusin lauast, ütlesid nad: „Aga palveta meie eest ka!” Nii hoidsime kätest kinni ja palvetasime koos. See oli vägev! Lendlesin pärast nagu liblikas sealt edasi.

Jeesus vabastas valudest

Viisin kord tädi ja tema sõbranna bussi peale ja just natuke enne bussi tulekut ta rääkis, et tal on peavalu. Ta oli kuna-

gi autoõnnetuses pea ära löönud ja aegajalt andis see tunda. Küsisin, kas võin ta eest palvetada. Sain nõusoleku ja palvetasingi ning siis tuli peagi buss. Mitmeid nädalaid hiljem ütles tädi, et palve mõjus – sõbrannal on valud kadunud.

Kord palvetasin kaubanduskeskuses ühe müüja eest, kellega olin alati peatunud juttu ajama. Tal oli kaelavalu. Hiljem ta tõdeski, et kael enam ei valutanud.

Umbes viis aastat tagasi palvetasin oma poja kunstiõpetaja eest, kellel oli tervisemure. Isegi ei mäleta enam, mis see oli, ent kui poeg lõpetas üheksanda klassi, tuli õpetaja peale aktust mulle ütlema, et palvest oli olnud abi.

Kord jälle olime abikaasaga kohvikus. Sinna tuli üks keskealine meesterahvas. Märkasin, et ta ei saanud end sirgu ajada – midagi oli seljaga lahti. Ta istus meie lähedale. Järsku mu seest kerkis esile mõte, et peaksin temaga rääkima. Võitlesin selle mõttega enda sees. Tihti on olnud nii, et koos läkitusega võin tunda ka häbelikkust, et kuidas ma ikka võõra juurde lähen.

Hingevaenlane ei maga, talle ei meeldi, kui inimesed saavad vabaks ja terveks. Hüppasin üle selle tõkke, tõusin püsti ja läksin temaga rääkima. Meil oli avatud vestlus Jumala, pääste ja tervenemise teemal. Ta võttis vastu Jeesuse kui Issanda ning lubas palvetada ka oma selja eest. See oli maikuus. Viis kuud hiljem kirjutas ta mulle, et palve aitas ja et juba mõned päevad peale palvet oli ta selg korras. Ma ei tundnud minigeid üleloomulikke võnkeid või tundeid palvetamise hetkel, vaid astusin lihtsalt välja usus, Jeesuse nimel.

Iga kord, kui olen kuuletunud Jumalale, on see täitnud mind suure rõõmuga. Mõni endagi mure või probleem on leidnud samuti lahenduse ja ka usk ning tegutsemistahe on tõusnud palju kõrgemale. Me saame olla Jumala suu ning käed ja jalad – see on nii eriline võimatus. Kui keegi saab selle tulemusel päästetud, terveks ja vabaks, ei ole see võrreldav ühegi maailma varandusega. See on alles tõelise elu maitsmine! ■

*Tunnistuse pani kirja
Maria Lepmaa.*

EVANGELISMI PÄDEVUSE JA TULISUSE TEST

Tahaksid sa teada, kui vormis evangelist sa oled?
Küsimustik võtab umbes 10 minutit aega ja annab sulle tagasisidet,
kuidas saaksid omalt poolt evangeeliumi kuulutamises kasvada.
Head enesetestimist!

PÄDEVUS (EHK OSKUS)

1

KONTAKTI LOOMINE

- a) Oskan pöörduda ka võõra inimese poole ja saavutada temaga isiklikku kontakti. (2p)
- b) Saan inimestega jutule, võib-olla isegi oskan küsida küsimusi, aga midagi jääb nagu puudu. (1p)
- c) Võimalusel hoidun kohtumast inimestega ja kohtumised valmistavad mulle ebamugavust. (0p)

2

VESTLUSE JUHTIMINE

- a) Suudan kergelt juhtida vestlust oluliste teemadele ja leida loomulikke viise, kuidas Jumalast rääkida. (2p)
- b) Vahel õnnestub mul viia vestlus kristluse tuumani, kuid tihti jääb see vaid mõttesooviks. (1p)
- c) Räägin usust ainult siis, kui inimene selle kohta küsib, muul juhul ise usuga seotud teemasid esile ei too. (0p)

3

TUNNISTUSE JAGAMINE

- a) Olen läbi mõelnud oma tunnistusloo ja suudan sellest rääkida lühidalt ning arusaadavalt, nii et see võiks huvitada ka teist inimest. (2p)
- b) Tean, mida Jumal on minu elus teinud, ja kui keegi küsib, olen vajadusel valmis sellest rääkima. (1p)
- c) Raske on rääkida sellest, mida Jumal mu elus on teinud, pigem on tänulikkus seesmine. (0p)

4

KIRJAKOHTADE TUNDMINE

- a) Suudan veenvalt Pühakirja alusel näidata, kes on Jeesus, miks ta meie eest suri ja milline on meie vastutus. (2p)
- b) Tean mitmeid häid kirjakohti, mida mitte-kristlastele jagada, aga ma ei tea, kas neist piisaks. (1p)
- c) Olen küll ise teadlik evangeeliumist, kuid see põhineb rohkem isiklikul kogemusel. (0p)

TULISUS (EHK MOTIVATSIOON)

1

MÕTLED JA PALVETAD

- a) Leian end tihti mõtlemast evangeeliumi kuulutamisele ja palvetan selle pärast. (2p)
- b) Ma tunnen muret inimeste hingeelu ja tuleviku pärast, aga eks kõigil ole oma koorem kanda. (1p)
- c) Mul ei ole aega mõelda nii väga teistele inimestele. (0p)

2

VÕIMALUSTE OTSIMINE

- a) Märkan igapäevaselt inimesi, nende vajadusi ja olen valmis neile lähenema. (2p)
- b) Mõnikord näen mõnd ideaalset võimalust, kuidas evangeliseerida, aga see on vist pigem nii, kuidas Jumal juhatab. (1p)
- c) Mul endal on praegu üsna palju tegemist ja vajadusi, ei ole aega neid võimalusi otsida. (0p)

3

VÕITLUSVALMIDUS

- a) Olen valmis võtma riske ja proovima uusi ülesandeid – kui miski ei õnnestu või kukungi läbi, saab alati ju uuesti proovida. (2p)
- b) Olen tavaliselt ettevaatlik ja kaalun kõik võimalikud variandid enne läbi. (1p)
- c) Ma ei saa lubada läbikukkumist. Võtan asju ette ainult siis, kui tean, et saan ülesandega hakkama. (0p)

4

ÕPIHIMULISUS

- a) Ma tahan saada targemaks ja mõista, kuidas Jeesus ise kuulutaks evangeeliumi ning läheneks inimestele. Mul on üsna mitu küsimust seoses sellega. (2p)
- b) Enamasti üritan kõigepealt ise asjadega toime tulla. Kui tõesti oma teadmistest või oskustest ei piisa, pöördun targemate poole. (1p)
- c) Abiküsimine näitab minu saamatust ja mõjub läbikukkumisena. (0p)

TESTI TAGASISIDE

KÕRGE PÄDEVUS – KÕRGE TULISUS (6–8p + 6–8p)

Tänu Jumalale, et oled praegu oma elus evangeeliumi kuulutamise kõrgpunktis! Ühelt poolt on sul süda õige koha peal ja samas sa tead hästi, mida teed. Mine julgelt edasi ning tea, et see, mis sa teed, läheb korda! Jumal ise kutsub inimesi, päästab neid, aga ta kasutab kindlasti ka sind! Jumal annab sulle rohkelt kokkupuuteid inimestega ja uusi võimalusi, kus saad tunnistuseks olla. Tea, et see vili, mida sa kannad, toob palju au Jumalale ja isegi inglid hõiskavad neist päästetkedest, mis saavad olema.

KÕRGE PÄDEVUS – MADAL TULISUS (6–8p + 0–5p)

Tundub, et sul on väga head teadmised, aga millegipärast jäävad need praegu rakendamata. Võib-olla pelgad teistele haiget teha või liiga pealetükkiv olla ja seetõttu ei ole sul kokkupuuteid mittekristlastest inimestega vaimulikel teemadel. Võimalik, et su elukorraldus on nii kiire, et kaaslase jaoks lihtsalt ei jätku aega ja tähelepanu – ja võib-olla tõesti praegu polegi võimalik! Proovi siiski, sest sa tegelikult tead hästi, mida teha. Jumal võib sind üllatada. Sa saad selle kaudu motivatsiooni juurde ja su kuulutustöö mõju ulatub kaugemale, kui oskad unistada. Vahel võib isegi lühike palve või viieminutiline vestlus muuta kellegi elu!

MADAL PÄDEVUS – KÕRGE TULISUS (0–5p + 6–8p)

Sul on hea süda. Sa hoolid inimestest ja leiad nendega rohkelt võimalusi kokku puutuda. Kaaslased hindavad sind kui head sõpra, kellel on nende jaoks aega ning kes ei karda võtta riske ja proovida erinevaid ülesandeid. Sinu entusiasm on sageli ka teistele innustuseks. Samas

võid tunda, et häid vestlusi on palju, aga vaimulikele teemadele minnes tuleks nagu sein ette. Sa pole kindel, mida või kuidas rääkida, mis piiblisalme kasutada või mida jagada oma usuelust. Võiksid õppida paari lihtsat evangeeliumi kuulutamise meetodit (nt „Vaimse elu neli tõsiasja“; oma tunnistuse jagamine 3 minutiga ajajoonel: enne Kristust – uussünni kogemus – elu koos Kristusega). Neid tasapisi harjutama hakates ning Jumalalt tarkust ja juhtimist paludes saad julgust ka keerulisemateks teemadeks. Selles pole kahtlust!

MADAL PÄDEVUS – MADAL TULISUS (0–5p + 0–5p)

Sa leiad, et usk on rohkem igaühe isiklik asi. Sa ei taha olla oma „usujuttudega“ teistele pealetükkiv ja leiad, et „evangelism ei ole minu anne“. Mõnikord harva tõesti juhtub, et keegi küsib, ja tulemuseks on hea vestlus. Enamasti on sul aga nii kiire, et pikaks jutuajamiseks pole aega. Sinu jaoks on olulisem kompetentsus oma töö tegemisel ja kõigega ise hakkamasaamine. Vahel võid tunda ennast eduka, aga üksildasena. Võiksid endalt küsida, mida usk tegelikult sinu jaoks tähendab? Kas kardad teistele Jumalast rääkida, sest kunagi proovisid ja said haiget? Või äkki vajaksid Piibli kohta lisateadmisi, et oma usus kasvada? Kas leiad, et sinu tunnistus pole teiste jaoks oluline? Võib-olla oled ka lihtsalt kinnisemat sorti inimene, kellel on raske luua uusi kontakte ja arendada sisukaid vestlusi. Palu Jumalat, et ta näitaks sulle ühte inimest, kellele praegu sinu usk abiks võiks olla. Seejärel palu julgust ja tarkust, kuidas talle parimast sinu elus tunnistada. Tulemus võib olla rõõmus üllatus teie mõlema jaoks! ■

SEMINARI KEVADKONVERENTS

ELEVANDITUBA: INNOVAATILINE KOGUDUS?

5.-6.MAIL KOOSTÖÖS EKNKGa
TOOMPEA NÕLVA ALL, TALLINNAS

DEBATT
"EHITADA UUT VÕI VANA?" MEEGO REMMELI JA OTNIEL BUNACIU

PANEELLOENG
"MÄNGIME VÄRVIDEGA"

INTERAKTIIVSED MÕTTEKOJAD ELEVANDIKUSIMUSTEGA:
"KADUNUD KLOTSID" | "EHITAME KOOSI" | "LIBLIKAD KÕHUS, KLOTSID KÄES" | "ÜKTEISE KÜLJES KINNI"

PAARISJUTLUSED
SVEN-JOONATAN SIIBAK JA GRETE-MAARJA TÖTT, EINIKE PILLI JA AGO LILLEORG

KOHVIK
MENTORLUSVÕIMALUS JA
MUUSIKA

HIND
10€

REGISTREERIMINE
KUS.TARTU.EE

SEMINARI
KEVADKONVERENTS

GLS akadeemia

Vastab Karita Kibuspuu II

■ Foto: Meego Remmel

Kui su õed ja vennad on ka täiskasvanuks saanud, kuidas minna siis eluga edasi? Ei ole enam seda lapsepõlve või laste kodutunnet.

Pereliikmete vahel valitsev lähedustunne ei pea olema piiritletud konkreetse aja või kohaga. Ka siis, kui õed-vennad kasvavad suureks ning lahkuvad kodust, võivad nad jääda üksteisele lähedaseks ja oluliseks. Lähedust aitavad hoida ja kasvatada üksteise eludega kursis olemine ning siiras ja avatud suhtlemine. Kaasaegne tehnika võimaldab kallite inimestega rõõme ja muresid jagada ka teiselt poolt maa-kera. Märksõnadeks ei ole siin niivõrd aeg ja koht, kui ausus ja avatus.

Kui on tekkinud tunne, et õed-vennad on kuidagi võõraks jäänud, võib alustada lihtsast telefonikõnest. Oluline on rääkida teineteisega „päris” asjades, sellest, kuidas tegelikult läheb ja millised on antud eluhetke väljakutsed. Lähestikku elavatel õdedel-vendadel on võimalus ka regulaarselt näost näkku kokku saada – mitte ainult siis, kui perekondlikud tähtpäevad või mured seda nõuavad. Kindlasti tasub pereliikmetele öelda, kui palju nad meie jaoks tähendavad – see on väga oluline tõde, millest me keegi ei tahaks ilma jääda.

Kui päris õed-vennad asuvad füüsiliselt kaugel ja kohtuda saab väga harva, on tore, kui perekonna funktsiooni aitab täita kogudus. Kuid kindlasti ei tohiks sõbrasuhted muutuda oma vanemate ning õdede-vendadega suhtlemise aseaineks. Päritoluperel on inimese elus niivõrd tähtis roll, et selle lähisuhete mõju kandub üle kõikidesse teistesse igapäevastesse suhetesse, tahame siis seda või ei taha. ■

Kui teil on küsimusi, millele soovite samamoodi vastust, siis saatke need julgelt aadressile nouanne@teek.ee ja need saavad omakorda juba jumalakatlikele psühholoogidele edasi saadetud – ehk isegi järgmises Teekäija numbris vastatud!

Loe Piibel aastaga läbi

■ Aime Järv, Tartu Salemi kogudus

Minu vennatütrel on armas arukas 6aastane poeg Rudolf. Igal õhtul kuulab ta unejutuks laste Piiblist lugu, mõnikord aga tahab kuulata muinasjuttu. Hiljuti, ühel pühapäeva õhtul küsis ema: „Mida me täna loeme?” – „Täna on pühapäev, täna loeme Piiblit,” vastas Rudolf.

Mul oli südamest hea meel, kui lugesin aasta alul listist Mari Vahermägi üleskutset aastaga Piibel läbi lugeda. Tulid meelde oma usuelu algaastad. Sain päästetud 18aastaselt. Jumal juhtis mind Salemi kogudusse. Olime üksmeelne perekond. Kasvasime koos – noored ja vanad. Sageli käisime vanemate usklite käest tarkust kogumas.

Kord olime noortega venna Alfred Liini kodus. Ta tuli väga tõsiselt usule ja oli paljudele vaimulikuks isaks. Ta rääkis meile, et peale Jumala juurde

tulemist otsustas ta igal aastal Piibli vähemalt korra läbi lugeda. See mõte vaimustas meid ja mitmed järgisid tema nõuannet. Oli omamoodi võistlus, kas jõuame. Jõudsimegi – ja see sai meile harjumuseks.

Piibel on nii sügavalt rikas raamat. Iga kord avaneb midagi uut ja ellu rakendatavat. See aastakümneid Piibli aastaga läbilugemist ja süvenemist on jätnud mulle vaimuliku kindluse ja valguse. Eriti viimastel aegadel, kui uusi õpetusi kerkib nagu seeni peale vihma, on Piibli tundmine ääretult vajalik. Kui kuulen midagi, mis pole Jumala sõnaga kooskõlas, lööb kohe punane tuli põlema.

Sellel aastal on meie vendluse üleskutseks „Järgime Jeesust!” elu. Jeesus võitles oma kõrbekiusatuses saatanaga nagu mees mehega, saavutades kordu-

valt võidu sõnadega „kirjutatud on...”. Jumala sõna on vaimumõõgaks kõige raskemateski võitlustes.

Lõpetan erilise looga. Kümme aastat tagasi lugesin ma ajalehest Eesti Kirik artiklit, milles kirikuõpetaja kirjutas sügava austusega oma emast. Kahjuks ei mäleta ma õpetaja nime. Tema ema oli ümbruskonnas väga lugupeetud. Paljud inimesed käisid tema juures oma murede ja vajadustega. Ta oli hingehoidja ning nõuandja vaimulikes ja elu pakilistes küsimustes. Ta luges ainult kahte raamatut: Piiblit ning „Kiriku laulu- ja palveraamatut”. Kolmas oli tema sugulase poolt välja antud lasteraamat. Kõik oma teadmised ja tarkuse ammutas ta Jumala sõnast.

Kuningas Taavet ütleb: „Sinu Seaduse armastajail on suur rahu ja nad ei komista” (Ps 119:165). ■

Eesti EKB Koguduste Liidu aastakonverents „Järgime Jeesust!”

21.–22. aprill 2017, Tallinn, Nõmme Baptistikogudus (Puuvilja 4)

Reede, 21. aprill

- 16.00–17.45 Sõbra Käe ümarlaud
- 18.00–18.30 Registreerumine
- 18.30–20.00 Avajumalateenistus „Kristlased ehitavad kirikuid, järgijad toovad taeva maa peale”, jutlustab Johann Theron, misjoniorganisatsioon Kingfisher; muusika Craig Hamer, Tartu International Fellowship Kristlik Kogudus
- 20.00–20.30 Kohvipaus
- 20.30–21.30 Jagamine ja arutelu „Jünger argipäevas”, pastor Tõnis Roosimaa ja Johann Theron

Laupäev, 22. aprill

- 9.30–9.45 Tervituskohv
- 9.45–11.00 Piiblitund „Laupäev = pühapäev = esmaspäev – kuidas järgida Jeesust päris maailmas?”, Johann Theron; muusika: Madis Kivisilla ansambel, Oleviste
- 11.00–11.15 Kohvipaus
- 11.15–13.30 Aruandekoosolek delegaatidele
- 13.30–14.30 Lõuna
- 14.30–16.00 Jumalateenistus; jutlustab president Erki Tamm; muusika: Kogudustevaheline ansambel

Eestpalvetuba töötab terve päeva

Algab Mähe koguduse ehitus

Mähe baptistikogudus jagab oma rõõmu. 28. märtsil said nad ehitusloa ja 7. aprillil ehitamise alustamise loa. 1939. aastal valminud ja 1950. aastal natsionaliseeritud palvemaja peab saama tagasi oma esialgse funktsiooni.

Kogudus on teinud juba palju ettevalmistusi. Nüüd ootavad suured ja kulukad ehitustööd: katus, välisfassaad, torn; saali põrand, rõdu ja sisetööd; piksekaitse ja turvasüsteem, parkla, sissesõiduteed, muru, piirdeaed, abihoone, sisustus.

Palvela: kõrgus 13 m, pikkus 17,1 m, laius 13 m, ehitisealune pind 149 m².

Abihoone: kõrgus 3,8 m, pikkus 10,5 m, laius 4,3 m, ehitisealune pind 45 m².

Kogu taastamise eelarveline maksumus on 244000 eurot. Esialgsete kalkulatsioonide järgi moodustab puuduolev summa 37000 eurot.

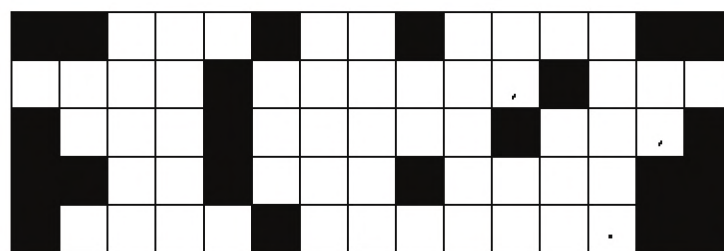
Annetust palvela taastamiseks on võimalik teha: Tallinna Mähe Baptistikogudus, arveldusarve: EE632200221016934729, märksõna „Ehitus”. ■

Mis on jüngriksõlemise tingimus?

Ruudustikus on vasakult paremale lugedes üks mõte Piiblist. Iga täht ruudustiku all on õiges tulbas, ent mitte õiges järjekorras. Kui paigutad tähed tagasi ruudustikku, saad piiblisalmi, mis vastab pealkirjas olevale küsimusele. Sõnavahesid tähistavad mustad ruudud. Kõik salmis olevad kirjavahemärgid on ruudustikus ette antud.

Piiblisalm on võetud 1997. aasta piiblitõlke järgi.

Elmise Tähesaju „Mida ei ole tark mineviku kohta öelda?” lahendus on kirjas Kg 7:10: „Ära ütle: Miks olid endised ajad paremad kui nüüdsed?”

H L E D E
I E Õ I O L A
A E N K J A K L Ä R A
T A I S S N I A G L T N
M M K A U E A Ü N J E O M I S

Foto: Vaido Palmik

On kujunenud heaks traditsiooniks, et märtsikuu viimasel pühapäeval külastavad seminari üliõpilased ja õppejõud Liidu kogudusi. Nii ka sel aastal – 26. märtsil tutvustas seminari rahvas kooli tegemisi vähemalt neljateistkümnes koguduses. Nende eest palvetades paluti sümboolselt õnnistust kogu sellele tööle, mida seminaris ja selle kaudu meie kogudustes tehakse. Eestpalveid tehti ja toetust saadeti aga paljudest kogudusest. Oleme teile seminari-perena südamest tänulikud!

◀ Seminari tööle ja selle juhile palusid Nõmmel õnnistust eelmine ja praegune pastor.

„Seminari pühapäev” EKB Liidu kogudustes

Tahad osaleda Jumala riigi tuleviku kujundamises?

Rohkem kui kunagi varem on vaja varustatud vaimulikke töötajaid, kes kehastavad head sõnumit ja ehitavad üles kogudusi.

Ettevalmistus kuulub alati Jumala plaanidesse.

KÕRGEM USUTEADUSLIK SEMINAR

kutsub õppima
"Vabakirikliku teoloogia ja juhtimise"
kõrghariduse õppekavale.

Valida saab nelja spetsialiseerumise vahel:

praktiline misjon
noorsootöö

koguduste rajamine ja arendamine
teoloogia

Igas valdkonnas teostatakse spetsialiseerumisprojekt ning õppijad saavad valida endale mentori.

Rohkem infot kus.tartu.ee ja telefonil 5186219.

„Ära kitsenda oma kutsumust ameti-ülesannete täitmiseks, vaid muuda oma ametiülesanded kutsumuse täitmiseks,” jutlustas **Toivo Pilli** Tallinna Allika baptistikoguduses.

Helina Voogne kõneles Viljandi baptistikoguduses: „Jüngerite tegemine ei alga evangeeliumi kuulutusest ja ei lõpe päästepalvega, see on elukestev protsess, mille tulemuseks on muudetud elud ja kogukonnad.”

Einike Pilli külastas kahte kogudust – Kalju ja Nõmme baptistikogudusi. Nõmmel pimesa mehe tervendamise jutlustades ütles ta: „Ära otsi põhjuseid, otsi lahendusi. Ära küsi, kes on süüdi. Me pole kutsutud arutlema, vaid Jumala nimel vabastama ja tervendama.”

Meego Rimmel pidas jutluse Tartu Kolgata baptistikoguduse seerias „Kes on süüdi Jeesuse surmas?” Ta küsis: „Oli siis Jeesuse ristisurm pelgalt traagiline juhtum, kus ei saagi otseselt kedagi süüdi tunnistada? Või lasi Jumal ise end süüdi mõista? Meie pärast?”

Peeter Tamm külastas Pärnu Immanueli kogudust. Tema jutlusest pärineb lause: „Mida kõike on inimesed teinud, et kohtuda Jeesusega... Siin on inimene, kes tahab Jeesust paremini tundma õppida, ja kutsub teda õhtusöögile.”

Innar Kruglov jutlustas Tartu Salemi baptistikoguduses seeria „Kosmiline kevad” raames ja ütles: „Kristuse lunastustöö võib olla palju suurem ja laiahaardelisem, kui arvata oskame. Jumala rahvana oleme kutsutud lunastusest osa saama ning saadikutena seda kuulutama ja demonstreerima.” ■

„Elu parimas vormis”

■ Jakob Gill, Piiblipäevade 2017 projektijuht

Kristlasnoorte elus on Piiblipäevad olnud läbi 39 aasta oodatud suursündmus. On palju neid inimesi, kes on kogenud seal Jumalat erilisel viisil, saanud päästetud ja võtnud oma elus uue kursi. Noortele on tähtsad ühisüritused – festivalid, laagrid – ja need keskkonnad, mis suunavad end rohkem avama, Jumalat otsima ning teda isiklikult vastu võtma.

ÜRITUSE EESMÄRK

Piiblipäevade eesmärk on kasvatada kristlasnoori nende usuteel ja julgustada käima koos Jeesusega igal oma päeval. Samuti on igatsus, et Piiblipäevadele võiks jõuda neid noori, kes pole Jumalast veel midagi kuulnud.

Tänavuse festivali avaõhtul kõneleb Erki Tamm, teise päeva hommikul Evelin Põldsaar ja õhtul Gunnar Kotiesen ning viimasel hommikul Meego Rimmel ja Rando Kangro.

Tahame rõhuda just isiklikule kutsele ja lisaks on mitmeid aktsioone, et kutsuda Maaülikooli spordihoone ümbruses liikuvaid noori PP-le. Piiblipäevadel on suur väärtus ka teiste koguduste noortega tutvumisel ja sõprusuhete loomisel erinevate koguduste noortetööde vahel.

DISC-GOLFI TURNIIR JA MINIFEST

Kuna noorte seas on üha enam kogunud populaarsust spordiala disc-golf, siis korraldame teisel päeval Tähtvere pargis turniiri, millest saavad osa võtta kõik soovijad. Võistlus on väga teemakohane ning kutsub noori olema rohkem liikuvad ja mõtlema oma tervisele.

Paralleelselt toimub Tähtvere pargis ka MiniFest. Seal on võimalik osaleda erinevates töötubades, käia tänavatel jagamas flaiereid, luua kontakte linnanoortega ja kutsuda neid õhtusele koosolekule.

PALVEKETT

27. aprillist algab 39päevane (vihje: Piiblipäevad toimuvad 39. korda) palvekett, mil me palume, et Jumal saaks teha Tartu linnas ja üle Eesti noorte seas imelist tööd. Tihtilugu võivad kristlikud üritused muutuda suureks korraldamiseks, aga vähe jääb aega, kus olla palves ja usaldada kõik Jumala hoolde, sest vaid tema suudab inimesi päästa. Tahame otsida Jumala tahet ja paluda tema armu. Selleks, et kõik 39 päeva saaksid kaetud, on meil vaja ligikaudu tuhat inimest, kes palvetaksid vähemalt ühe tunni PP eest. Ka sinul on võimalik sellest osa saada.

◀ Meego Rimmel tuleb Piiblipäevadele mitmekümne korda ja teeb oma füüsilise vormi hoidmiseks trenni aastaringi. Foto: Laura Maide

#2017PP

PIIBLIPÄEVAD 2017

PIIBLIPÄEVADE PALVEKETT

27. aprill – 04. juuni

PALVETA ÜHE TUNNI JOOKSUL, ET

- Jumal annaks Piiblipäevade meeskonnale tarkuse ja ilmutuse vaimu, et tunda ära Jumala tahe (Ef 1:17)
- Jumal teeks Eesti kristlasnoored tugevaks seesmise inimese poolest, et olla viljakad evangeeliumi jagajad igal pool ja igal ajal (Ef 3:16)
- Jumal avaks evangeeliumi ukse Eestimaa noorte südamesse ning paljud tuleksid elavale usule (Kl 4:3)
- Jumal valaks välja oma Püha Vaimu Eestimaa noortele (Lk 11:13)

Vaata lisaks täpsemaid palvesoove kodulehelt!
PP palvameeskond

REGISTREERI END KODULEHE AADRESSIL
PIIBLIPAEVAD.COM/PALVEKETT

LISAINFO PIIBLIPÄEVADE KOHTA: WWW.PIIBLIPAEVAD.COM.

PIIBLIPÄEVAD

„ELU PARIMAS VORMIS”

Tartus, EMÜ Spordihoones (F.R. Kreutzwaldi 3)

2. JUUNI – REEDE

16.00–19.00 Registreerimine ja chill
18.00 Õhtusöök
19.00 Õhtune teenistus + ülistusõhtu
22.30 Kohvik ja vabalava
00.00 Öörahu ja tuttu

3. JUUNI – LAUPÄEV

08.00 Äratus
09.00 Hommikusöök
10.00 Hommikune teenistus
11.30 Seminar I
12.30 Seminar II
13.30 Lõunasöök
14.30 MiniFest + Disc-golfi turniir
18.00 Õhtusöök
19.00 Õhtune teenistus
21.30 Kohvik ja vabalava

4. JUUNI – PÜHAPÄEV

09.00 Äratus
10.00 Hommikusöök
11.00 Hommikune teenistus koos
Tartu kogudustega
13.00 Ristimine
13.30 Võimas lõpp PP-le

